

KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1.- 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan “Erişme kontrollü karayolu (otoyol-ekspresyol)”, “Anayol”, “Tali yol”, “Ayırıcı”, “Otomobil”, “Minibüs”, “Otobüs”, “Özel amaçlı taşıt”, “Motorlu bisiklet”, “İş makineleri” ve “Geçiş hakkı” tanımları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye “Dönel kavşak”, “Kontrolsüz kavşak”, “Tırmanma şeritli karayolu” ve “Trafik müşaviri” tanımları eklenmiştir.

“Erişme kontrollü karayolu (Otoyol): Özellikle transit trafiğe tahsis edilen, belirli yerler ve şartlar dışında giriş ve çıkışın yasaklandığı, yaya, hayvan ve motorsuz araçların giremediği, ancak izin verilen motorlu araçların yararlandığı ve trafiğin özel kontrole tabi tutulduğu karayoludur.

Anayol: Kavşağı teşkil eden yollardan diğerlerine göre daha yoğun trafiğe haiz olan ve bu yolu takiben kavşağa yaklaşan sürücülerin ilk geçiş hakkına haiz oldukları hususunun trafik işaretleri ile belirtildiği karayoludur. Aksine bir işaretleme yapılmadıkça bölünmüş yollar, tek yönlü ve iki yönlü yollara göre anayol niteliğindedir.

Tali yol: Kavşağı teşkil eden yollardan trafik yoğunluğu daha az olan ve bu yolu takiben kavşağa yaklaşan sürücülerin ilk geçiş hakkını ana yolda seyreden araçlara vermeleri gerektiği trafik işaretleri ile belirtilen karayoludur.”

“Ayırıcı: Taşıt yollarını veya yol bölümlerini birbirinden ayıran, bir taraftaki taşıtların diğer tarafa geçmesini yasaklayan, engelleyen veya zorlaştıran karayolu yapısı, trafik tertibatı veya gereçtir.”

“Otomobil: Yapısı itibarıyla, sürücüsü dahil en çok 9 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır.

Minibüs: Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil 9 dan fazla 16 dan az oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır. Bu araç otobüs sınıfından sayılmaz.”

“Otobüs: Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil 9 dan fazla oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş olan motorlu araçtır. Trolleybüsler de bu sınıfa dahildir.”

“Özel amaçlı taşıt: Özel amaçla insan veya eşya taşımak için imal edilmiş olan ve itfaiye, cankurtaran, arama ve kurtarma hizmetlerinde kullanılan kurtarma aracı, nükleer, biyolojik ve kimyasal maddeler ile kirlenen personel, araç, gereç ve sahaların arındırılmasında kullanılan arındırma aracı, naklen yayım ve kayıt, kütüphane, motorlu karavan, zırhlı araç, araştırma, cenaze araçları ile bozuk veya hasara uğramış taşıt ve araçları çekmek, taşımak veya kaldırmak gibi özel işlerde kullanılan motorlu araçtır.”

“Motorlu bisiklet: Silindir hacmi 50 santimetreküpü geçmeyen, içten patlamalı veya elektrik motoru ile donatılmış ve imal hızı 45 km/s’den az olan bisiklettir.”

“İş makinesi: Paletli veya madeni tekerlekli traktör, biçerdöver ve yol inşa makineleri ile benzeri tarım, sanayi, bayındırlık, milli savunma ile çeşitli kuruluşların iş ve hizmetlerinde kullanılan, iş amacına göre üzerine çeşitli ekipmanlar monte edilmiş, karayolunda insan, hayvan, yük taşımada kullanılmayan motorlu araçtır.”

“İlk geçiş hakkı: Yayaların ve araç kullananların diğer yaya ve araç kullananlara göre, yolu kullanma sırasındaki öncelik hakkıdır.”

“Dönel kavşak: Sürücülerin kavşağa sağa dönüş manevrası yaparak gitmelerini zorunlu kılacak büyüklükte ortasında bir ada bulunan, bu ada etrafında dönen araçların ilk geçiş hakkına sahip olduğu işaretlerle belirlenmiş, ışıklı işaret cihazları ile kontrol edilmeyen kavşaklardır.

Kontrolsüz kavşak: Kavşağı teşkil eden yolların trafik yoğunluğu bakımından birbirlerinden farklı oldukları işaretlerle belirlenmemiş olan ve bu yollardan kavşağa yaklaşırken “Kontrolsüz Kavşak” trafik işareti ile işaretlenmiş bulunan kavşaktır. Bu tanıma uyduğu halde, yaklaşımında “Kontrolsüz Kavşak” trafik işareti bulunmayan kavşaklarda kontrolsüz kavşak kabul edilir.

Tırmanma şeritli karayolu: Orta şeridinin ilk kullanım hakkının esas olarak çıkış yönünden geçen araçlara ait olduğu, sol şeride geçmenin yasaklandığı üç şeritli iki yönlü karayoludur.

Trafik müşaviri: Mülki amirin onayı ile izin verilen, trafik işlemlerini yapmak için araç sahipleri tarafından hukuken yetkilendirilen kişidir.”

MADDE 2.- 2918 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin birinci ve dördüncü paragrafı ile (b) bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Karayolu Güvenliği Yüksek Kurulu Başbakanın veya kurul üyelerinden uygun göreceği bir bakanın başkanlığında, Adalet, İçişleri, Maliye, Milli Eğitim, Bayındırlık ve İşkan, Sağlık, Ulaştırma, Sanayi ve Ticaret, Çevre ve Orman bakanları ile Jandarma Genel Komutanı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı, Emniyet Genel Müdürü, Karayolları Genel Müdürü ve Karayolu Trafik Güvenliği Kurulu Başkanından oluşur.”

“Kurul yılda bir defa olağan, Başbakanın gerek görmesi halinde de olağanüstü olarak gündemle toplanır.”

“Karayolu Trafik Güvenliği Kurulu, Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Hizmetleri Başkanının başkanlığında, Karayolu Güvenliği Yüksek Kuruluna katılan kamu kurumlarının en az daire başkanı seviyesinde görevlileri; Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Türk Standartları Enstitüsü Başkanlığı, Trafik Uygulama ve Denetleme Dairesi Başkanlığı, İçişleri Bakanlığınca uygun görülen trafikle ilgili üniversite temsilcileri ile İçişleri Bakanlığınca uygun görülen trafikle ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, vakıflar ve üye sayısı, örgütlenme, kamuya yararlı kararı bulunma gibi kriterler dikkate alınarak belirlenecek derneklerin en çok üç temsilcisinden oluşur.”

MADDE 3.- 2918 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“j) Bu Kanunun 13, 14, 16, 17 ve 18 inci maddeleri, 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 65 inci maddesi ile karayolu yapım bakım ve onarım alanları ile trafik mühendisliği hizmetlerinin yürütüldüğü alanlarda 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmüne aykırı hareket edenler hakkında suç veya ceza tutanağı düzenlemek, 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (d) bentlerinde belirtilen kural ihlallerinin tespiti halinde, durumu bir tutanakla belirlemek ve gerekli işlemin yapılması için en yakın trafik kuruluşuna teslim etmek,”

MADDE 4.- 2918 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Sağlık Bakanlığı:

1) Karayollarında meydana gelen trafik kazaları ile ilgili ilk ve acil yardım hizmetlerini planlamak ve uygulamak,

2) Trafik kazalarında yaralananlara en kısa zamanda ilk ve acil sağlık hizmetlerini ulaştırmak için, şehirler arası karayolları üzerinde, İçişleri Bakanlığının da uygun görüşünü alarak ilk ve acil yardım istasyonlarını kurmak, bu istasyonlara gerekli personel, ambulans, araç ve gereci sağlamak,

3) Her ilde ilk ve acil yardım konularında eğitilmiş sağlık personeli ile birlikte yeteri kadar ilk ve acil yardım ambulansı bulundurmak,

4) Bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen trafikle ilgili görevleri yapmak.

Üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşları, acil olarak kendilerine getirilen trafik kazası geçirmiş kişilere, Sağlık Bakanlığının tarifesini uygulamak suretiyle vermiş oldukları hizmetlerin bedelini, zorunlu mali sorumluluk sigortası sınırları kapsamında yükümlü sigorta şirketlerinden tahsil ederler.

Sağlık Bakanlığı bu görevlerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak; verilen hizmet bedellerinin yükümlü sigorta şirketlerinden tahsil işlemlerini, 209 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan döner sermaye işletmeleri ile bu işletmelere hizmet veren saymanlıklarca yürütür. Bu amaçla döner sermaye saymanlıkları tarafından tahsil edilen gelirlerin tamamı, bu Kanun ile Sağlık Bakanlığına verilen görevlerin yerine getirilmesi ve bu hizmetlerin geliştirilmesi için kullanılır.

Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan harcamaların, zorunlu mali sorumluluk sigortası sınırları kapsamında kalan kısmı, ilgili döner sermaye işletmesine 8 iş günü içinde yükümlü sigorta şirketince ödenir. Trafik hizmetleri kapsamında trafik kazazedelerine verilen hizmetler için uygulanacak fiyat tarifesi, Karayolu Trafik Güvenliği Kurulunun da uygun görüşü alınarak Sağlık Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 5.- 2918 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Araç sahipleri araçlarını, yönetmelikte belirtilen esaslara göre ikametgahlarının veya işyerlerinin bulunduğu yerdeki yetkili kuruluşa tescil ettirmek ve tescil belgesi almak zorundadırlar.”

“Bu madde hükmüne aykırı olarak karayoluna çıkartılan araçlar, tescil işlemleri yaptırılıncaya kadar trafikten men edilirler ve araç sürücüleri 169.400.000 lira para cezası ile cezalandırılırlar.”

MADDE 6.- 2918 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına “Bu durumdaki araçlar eksiklikleri giderilinceye kadar trafikten men edilirler.” cümlesi eklenmiştir.

MADDE 7.- 2918 sayılı Kanununun 26 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu maddenin birinci fıkrası hükmüne uymayan sürücüler 41.200.000 lira para cezası ile cezalandırılırlar. İkinci fıkraya göre çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı davranan sürücüler de 41.200.000 lira para cezası ile cezalandırılır. Yetkisi olmadığı halde araçlarda çalışma yerini ve şeklini, kapasite ve diğer niteliklerini belirleyen plaka, ışık, renk, şekil, sembol ve yazı gibi ayırım işaretlerini bulunduranlar 340.900.000 lira para cezası ile cezalandırılırlar ve araçlar 15 gün trafikten men edilirler. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse, ayrıca tescil plakasına da aynı miktar için ceza tutanağı düzenlenir.”

MADDE 8.- 2918 sayılı Kanununun 31 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (c) bendi eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“c) Özellikleri ve cinsleri yönetmelikte belirtilen araçlarda hız sınırlayıcı cihaz,”

“Birinci fıkranın (a) bendinde sayılan gereçleri bulundurmayan, kullanmayan veya kullanılabilir durumda bulundurmayan sürücüler 41.200.000 lira; (b) ve (c) bentlerine göre araçlarında taksimetre, hız sınırlayıcı cihaz, takoğraf bulundurmayan, kullanmayan, kullanılabilir durumda bulundurmayan veya bu cihazlarda kendisine ait sürücü belgesi kullanmayan sürücüler 83.100.000 lira para cezası ile cezalandırılırlar. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse ayrıca, tescil plakasına da aynı miktarda ceza tutanağı düzenlenir. (b) ve (c) bentlerinde belirtilen cihazları bozuk imal edenler veya bozulmasına vasıta olanlar ile bu durumdaki cihazları kullanan araç sürücüleri ve işletenleri üç aydan altı aya kadar hafif hapis cezası ve 1.712.600.000 liradan 2.571.400.000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılırlar. Ayrıca (b) ve (c) bentleri hükmüne uygun durumda bulunmayan araçlar, trafik zabıtasınca eksiklikleri giderilinceye kadar trafikten men edilirler.

Takoğraf kayıtları ve bu kayıtların saklanması ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Bu kayıtları saklama ile ilgili yönetmelik hükümlerine uymayanlara 169.400.000 lira para cezası uygulanır.”

MADDE 9.- 2918 sayılı Kanununun 33 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 33.- Ağırlık ve boyutları bakımından özelliği olan, başka ulaşım sistemleri ile taşınması mümkün olmayan ve taşıma sınırını aşmış da taşınması zorunlu olan yüklerin taşınması için, Karayolları Genel Müdürlüğünden, bu Genel Müdürlüğün bakım ağı dışındaki yollar için yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluştan izin alınması zorunludur.”

MADDE 10.- 2918 sayılı Kanununun 34 üncü maddesinin altıncı ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve yedinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Muayene süresi geçirilen veya sahip değiştirme hali hariç, özel muayene yaptırılması zorunlu olduğu halde yaptırılmamış araçları kullanan sürücüler, 41.200.000 lira para cezası ile cezalandırılırlar. Bu sürücülere araçlarını muayene ettirmek için 7 gün süre verilir. İzin verilen süre içerisinde muayenesi yapılmayan araçlar muayenesi yaptırılıncaya kadar trafik zabıtasınca trafikten men edilir.”

“Muayene istasyonu açma yetkisi verilen gerçek ve tüzel kişiler; muayeneleri süresi içinde yaptırılmayan veya geç yaptırılan araçlara ilişkin bilgileri, şekli ve içeriği Maliye Bakanlığınca belirlenecek bir tutanakla en yakın trafik kuruluşuna bildirirler. Bu tutanaklar elektronik ortamda da iletilebilir. Trafik kuruluşuna iletilen tutanaklar hakkında bu Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.”

MADDE 11.- 2918 sayılı Kanununun 35 inci maddesinin beşinci fıkrasındaki “Askeri araçlarla” ibaresi “askeri ve emniyet araçları ile” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12.- 2918 sayılı Kanununun 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 38.- Sürücü belgeleri, kullanılacak araçların cinslerine ve gruplarına göre aşağıdaki sınıflara ayrılmış olup;

a) A Sınıfı Sürücü Belgesi, silindir hacmi 125 cm³’ü ve gücü 11 kW’ı geçen motosiklet kullanacaklara,

b) A1 Sınıfı Sürücü Belgesi, motorlu bisiklet ve silindir hacmi 125 cm³’ü ve gücü 11 kW’ı geçmeyen motosiklet kullanacaklara,

- c) B Sınıfı Sürücü Belgesi, otomobil veya kamyonet kullanacaklara,
 - d) B+E Sınıfı Sürücü Belgesi, römorklu otomobil veya kamyonet kullanacaklara,
 - e) C Sınıfı Sürücü Belgesi, kamyon kullanacaklara,
 - f) C+E Sınıfı Sürücü Belgesi, römorklu kamyon veya çekici kullanacaklara,
 - g) D Sınıfı Sürücü Belgesi, otobüs kullanacaklara,
 - h) D+E Sınıfı Sürücü Belgesi, römorklu otobüs kullanacaklara,
 - ı) D1 Sınıfı Sürücü Belgesi, minibüs kullanacaklara,
 - j) D1+E Sınıfı Sürücü Belgesi, römorklu minibüs kullanacaklara,
 - k) f Sınıfı Sürücü Belgesi, lastik tekerlekli traktör kullanacaklara,
 - l) g Sınıfı Sürücü Belgesi, iş makinesi türünden motorlu araçları kullanacaklara,
 - m) h Sınıfı Sürücü Belgesi, özel tertibatlı olarak imal, tadil veya teçhiz edilmiş motosiklet veya otomobil türünden araçları kullanacak hasta veya sakatlara,
 - n) k Sınıfı Sürücü Aday Belgesi, yönetmelikte belirtilen şartlar ve esaslara göre sürmeyi öğrenmek isteyen sürücü adaylarına,
- verilen sürücü belgeleridir.

Uluslararası Sürücü Belgesi ise iki veya çok taraflı anlaşmalar uyarınca, sınıflarına göre araç kullananlara belli süre ile verilen belgedir.”

MADDE 13.- 2918 sayılı Kanununun 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 39.- Sürücü belgelerine ait esaslar şunlardır;

a) Araçları kullanma yetkisi;

- 1) A1, f, g ve h Sınıfı Sürücü Belgeleri ile yalnız kendi sınıflarındaki araçlar,
 - 2) A Sınıfı Sürücü Belgesi ile A1,
 - 3) B Sınıfı Sürücü Belgesi ile f,
 - 4) B+E Sınıfı Sürücü Belgesi ile B ve f,
 - 5) C Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, D1 ve f,
 - 6) C+E Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, B+E, C, D1, D1+E ve f,
 - 7) D Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, C, D1 ve f,
 - 8) D+E Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, B+E, C, C+E, D1, D1+E ve f,
 - 9) D1 Sınıfı Sürücü Belgesi ile B ve f,
 - 10) D1+E Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, B+E, D1 ve f,
- sınıfı sürücü belgeleri ile kullanılan araçlar da sürülebilir.

b) Sağlık sorunlarına rağmen sürücü belgesi almaya hak kazanan sürücülerin, sürücü belgelerine hastalığına ilişkin bilgi yazılabilir, ayırıcı işaret konulabilir. Bu sürücülerin hangi şartlarda ve hangi tip sürücü belgesi alabilecekleri ve hangi şartlarda araç kullanabileceklerine dair esas ve usuller İçişleri ve Sağlık bakanlıklarınca belirlenerek yönetmelikte gösterilir.

c) Sürücü belgesi sahiplerinin, sürücü belgesinin sınıfına göre sürmeye yetkili oldukları araçların dışındaki araçları sürmeleri yasaktır.

d) B, C, D ve D1 Sınıfı Sürücü Belgesi sahipleri, araçlarına en çok yüklü ağırlığı 750 kg'a kadar olan (750 kg. dahil) hafif römork takarak da kullanabilirler. Bu sürücülerin, yüklü ağırlığı 750 kg'ı geçen römorklu taşıtları sürebilmeleri için ayrı bir sınava girerek B+E, C+E, D+E ve D1+E Sınıfı Sürücü Belgesi almaları zorunludur.

e) Sürücü belgesi almaya hak kazananlara stajyer sürücü belgesi düzenlenir. Stajyer sürücü belgesi iki yıl geçerlidir. Bu süre içerisinde; iki kez kırmızı ışık kuralını ihlal eden, iki kez hız sınırlarını aşan, her ne derecede olursa olsun alkollü ve uyuşturucu maddelerin etkisi altında araç kullanan, asli kusurlu olarak ölümlü veya yaralamalı trafik kazasına sebebiyet veren, 60 ceza puanını dolduran sürücülerin sürücü belgeleri, suçun işlendiği tarihte ve süre kaydına bakılmaksızın, trafik zabıtasınca geri alınarak iptal edilir. Bu kişilerin tekrar sürücü belgesine sahip olabilmeleri için yeniden sürücü kursunda eğitim almaları ve yapılan sınavlarda başarı göstererek sertifika sahibi olmaları, ayrıca, psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesine tabi tutularak sürücü olabileceğine dair uygun rapor almaları zorunludur. İptal sonrasında yeniden alınan sürücü belgeleri aynı hükümlere tabidir.

f) İlk defa sürücü belgesi almış olanların iki yıllık süre sonunda yukarıda belirtilen trafik suçlarını işlememiş olmaları halinde, asıl sürücü belgeleri tanzim edilerek veya mevcut belgeleri vize edilerek kendilerine teslim edilir.

g) Sürücü belgelerinden (k) sınıfı sürücü aday belgesi 1 yıl, stajyer sürücü belgesi 2 yıl geçerlidir. Diğer sürücü belgelerinin; 50 yaşa kadar 10 yılda bir, 50 yaştan 65 yaşa kadar 5 yılda bir, 65 yaştan sonra her 3 yılda bir, 41 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde

belirtilen şekilde yapılacak sağlık kontrol muayeneleri sonrasında değiştirilmesi veya vize edilmesi zorunludur. Sağlık sorunlarına rağmen yönetmelikte belirtilen şartlarda sürücü belgesi almaya hak kazanan sürücülerin sağlık muayenelerine ilişkin esas ve usuller Sağlık Bakanlığınca belirlenerek yönetmelikte gösterilir.

h) Ödenmemiş trafik para cezaları tahsil edilmedikçe, değiştirme işlemleri yapılmaz. Sürücü belgelerini değiştirmeyen sürücüler, araç kullanmaktan men edilir. Değiştirme veya vize işlemleri, İçişleri Bakanlığınca belirlenecek esas ve usullere göre yapılır.

ı) g Sınıfı Sürücü Belgesi alacak olanlarda aranacak özel şartlar ile uluslararası sürücü belgelerinin verilmiş şartları yönetmelikle düzenlenir.

Bu madde hükümlerine aykırı hareket eden sürücüler ile bunlara araç kullandıranlar 36 ncı maddenin üçüncü fıkrasına göre cezalandırılırlar.”

MADDE 14.- 2918 sayılı Kanununun 40 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Dış ülkelerden alınmış ve süresi içerisinde değiştirilmeyen sürücü belgesi ile araç kullananlar hakkında 36 ncı maddenin üçüncü fıkrasına göre cezai işlem uygulanır.”

MADDE 15.- 2918 sayılı Kanununun 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 41.- Sürücü belgesi alacaklarda aşağıdaki şartlar aranır;

a) Adayların;

1) A, A1, f ve h Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların 17,

2) B, D1 ve g Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların 18,

3) C ve D Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların 22 (Üniversitelerin sürücü eğitimi veren yüksekokulları ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin askeri ihtisas görevleri için subay ve astsubay sınıf okullarında ve uzman jandarma okullarında açılan sürücü eğitimi kurslarından mezun olanlarda bu şart aranmaz.),

yaşını bitirmiş olmaları.

b) f, g ve h Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların ilkokulu, A, A1, B, C, D ve D1 Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların en az ortaokulu veya 8 yıllık temel eğitimi bitirmiş bulunmaları.

c) Sürücü belgesi alacakların resmi veya özel sağlık kuruluşları ya da üniversite hastanelerinde, iç hastalıkları, ortopedi, göz, kulak-burun-boğaz ve psikiyatri uzmanları bulunan sağlık kurulunca, yönetmelikte belirtilen esaslara göre “Sürücü Olur” raporu almaları.

d) Sürücü kursuna katılmış ve yapılan sınavları da başararak sertifika almış olmaları.

e) Türk Ceza Kanununun 572 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarındaki suçlardan ikiden fazla, 403 ve 404 üncü maddeleri ile 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 6 ncı maddesi, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü ve takip eden fıkralarındaki suçlardan hüküm giymemiş olmaları.

f) Önceden verilmiş aynı sınıf bir başka sürücü belgesinin bulunmaması, sürücü belgelerinin süresiz geri alınmamış olması (stajyer sürücü belgesi hariç) veya geçici olarak geri alınmış ise sürenin dolmuş bulunması.

g) Adaylardan;

1) C ve D Sınıfı Sürücü Belgesi almak isteyenlerin en az 3 yıllık B Sınıfı Sürücü Belgesi,

2) B+E Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların B Sınıfı Sürücü Belgesi,

3) C+E Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların C Sınıfı Sürücü Belgesi,

4) D+E Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların D Sınıfı Sürücü Belgesi,

5) D1+E Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların D1 Sınıfı Sürücü Belgesi,

sahibi olması.

(c) bendinde belirtilen sağlık kuruluşlarında ortopedist bulunmadığı takdirde genel cerrah, psikiyatri uzmanı bulunmadığı durumlarda nörologdan görüş alınarak Sağlık Kurulu kararını verir. Bir defaya mahsus olmak üzere Sağlık Kurul raporuna itiraz halinde, Sağlık Bakanlığı nihai karar için sürücü adayını bir başka Devlet Hastanesi Sağlık Kuruluna sevk edebilir. Ancak, sağlık kuruluşunda veya özel kuruluşlarda görevli tabiplerce verilen sağlık raporlarının eksik veya gerçeğe uygun olmamasının tespiti halinde, sorumlular hakkında Türk Ceza Kanununa göre işlem yapılmakla birlikte, bu tabiplerin sürücü belgesi işlemleri ile ilgili daha sonra verecekleri raporlar da geçersiz sayılır.”

MADDE 16.- 2918 sayılı Kanununun 42 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine ikinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiş ve (b) bendinin üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Jandarma Genel Komutanlığı motorlu araç sürücüsü ihtiyacını karşılamak üzere, Jandarma Okullar Komutanlığında verilecek kursları başarıyla bitiren subay, astsubay, uzman

jandarma ve uzman erbaşlara Jandarma Genel Komutanlığınca sürücü sertifikası verilir. Verilen bu sertifikalar, Emniyet Genel Müdürlüğünün trafik kuruluşlarınca sürücü belgesine dönüştürülür. Eğitim programları ile ilgili usul ve esaslar Milli Eğitim Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

“Yanlış bilgi veya sahte belge verenler, fiil daha ağır cezayı gerektirmediği takdirde iki aydan üç aya kadar hafif hapis ve 340.900.000 liradan 427.300.000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılırlar.”

MADDE 17.- 2918 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Araçlarını, gidiş yönüne göre yolun sağından, tırmanma şeritli yollarda çıkış yönündeki ağır ve düşük hızlı araçlarını yolun sağ şeridinden, diğer araçlarını sağ şerit müsait ise bu şeritten, sağ şerit müsait değil ise orta şeritten, bölünmüş ve tek yönlü çok şeritli yollarda yol ve trafik durumuna göre hızının ve araç cinsinin gerektirdiği şeritten sürmek,”

“d) Bölünmüş ve tek yönlü çok şeritli karayollarında gidişe ayrılan en soldaki şeridi, tırmanma şeritli karayollarında orta şeridi sürekli olarak işgal etmemek,

e) “Taşıt giremez” trafik işareti bulunan karayoluna veya bölünmüş karayolunda karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit ve bağlantı yollarına girmemek, tırmanma şeritli yollarda en sol şeride geçmemek,”

MADDE 18.- 2918 sayılı Kanununun 49 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 49.- Kamyon, çekici ve otobüs türündeki ağır taşıt sürücülerinin, taşıt kullanma sürelerine aykırı olarak taşıt kullanması ve bunlara taşıt kullanılması yasaktır. Bu araçları kullanacakların denetimi, taşıt kullanma süreleri ile süre dışı kullanmayı önleyici tedbirlere ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Bu madde hükmüne aykırı olarak taşıt kullanan sürücüler 340.900.000 lira para cezası ile cezalandırılırlar. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse, araç sahibine de 340.900.000 lira, ayrıca aracın firma veya bir teşebbüs sahibi adına işletilmesi halinde, firma veya teşebbüs sahibi adına 340.900.000 lira için ceza tutanağı düzenlenir.”

MADDE 19.- 2918 sayılı Kanununun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Sürücülerin önlerinde giden bir aracı geçmeleri için;” ibaresi “Sürücülerin önlerinde giden bir aracı geçmeleri için sırasıyla;” olarak değiştirilmiş ve (1) numaralı alt bendi (2) numaralı, (2) numaralı alt bendi ise (1) numaralı alt bent olarak yer değiştirmiştir.

MADDE 20.- 2918 sayılı Kanununun 57 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kavşaklarda ilk geçiş hakkı:

Madde 57.- Kavşaklarda aşağıdaki kurallar uygulanır.

a) Kavşağa yaklaşan sürücüler, kavşaktaki şartlara uyacak şekilde yavaşlamak, varsa sırasıyla, trafik zabıtası veya trafiği kontrol etmekle görevli ve yetkili kişi, ışıklı trafik işaretleri ve trafik işaret levhaları ile verilen talimata uygun olarak ilk geçiş hakkı olan araçların önce geçmesine imkan vermek zorundadırlar.

b) Işıklı trafik işaretleri izin verse bile, trafik akımı, kendisini kavşak içinde durmaya zorlayacak veya diğer doğrultudaki trafiğin geçişine engel olacak ise, sürücülerin kavşağa girmeleri yasaktır.

c) Kavşağa giren sürücüler, trafik kurallarına uygun olarak, mümkün olan en kısa süre içinde kavşağı geçmek zorundadırlar. Sürücülerin kavşak alanı içinde gereksiz olarak yavaşlamaları, duraklamaları, araçlarından inmeleri ve araçlarının motorlarını durdurmaları yasaktır.

d) Yukarıda belirtilen yasak, kısıtlama ve zorunluluklara uymak suretiyle,

1) Sürücüler geçiş üstünlüğüne sahip araçlara,

2) Aksine bir işaret olmadıkça, kavşaklarda ray üzerinde hareket eden taşıtlara,

3) Aksine bir işaret olmadıkça, anayol ve tali yol kavşaklarında tali yoldan gelen sürücüler anayoldan gelen araçlara,

4) Dönel kavşağa gelen sürücüler dönel kavşak içindeki araçlara,

5) Bir iz veya mülkten karayoluna çıkan sürücüler, karayolundan gelen araçlara,

6) Kontrolsüz kavşaklarda sırasıyla; motorsuz araç sürücüleri motorlu araçlara, lastik tekerlekli traktör sürücüleri ile iş makinesi sürücüleri diğer motorlu araçlara, lastik tekerlekli traktör ve iş makinesi dışındaki motorlu taşıt sürücülerinden soldaki sağdan gelen araçlara, lastik tekerlekli traktör ile iş makinesi sürücülerinden soldaki sağdan gelene, (T) tipi kontrolsüz kavşaklarda ise dönüş yapan araçlar doğru geçmekte olan araçlara,

ilk geçiş hakkını vermek zorundadırlar.

Bu madde hukmlerine uymayan surcler 42.100.000 lira para cezası ile cezalandırılırlar.”

MADDE 21.- 2918 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki Şekilde değiştirilmiş ve (e) bendi yurrlkten kaldırılmıştır.

“d) Görüşün yeterli olmadığı tepelere yakın yerlerde, dönemeçler, kavşaklar, tüneller, köprüler ve bağlantı yollarında ve buralara yerleşim birimleri içinde beş metre ve yerleşim birimleri dışında yüz metre mesafede,”

MADDE 22.- 2918 sayılı Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki Şekilde değiştirilmiş ve (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (e) bendi eklenmiş, mevcut (e) bendi (f) bendi olarak aşağıdaki Şekilde değiştirilmiş, mevcut (f) bendi (g) bendi olarak teselsül ettirilmiŐtır.

“b) İtfaiye araçları ile benzeri acil müdahale araçları,”

“e) Yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşa ait kar ve buz mücadelesi çalışmalarında görevli araçlar ile olağanüstü hallerde yatay ve düşey işaretleme çalışmalarının yürütülmesinde görevli araçlar ve trafik kazası nedeniyle trafiğe kapanan yollarda yolu trafiğe açmak amacıyla görevlendirilen ve bu amaçla çalıştırılan araçlar,

f) Afetlerde, kazalarda ve alarm sırasında sivil savunma hizmetlerinde görevli bulunan araçlar,”

MADDE 23.- 2918 sayılı Kanunun 75 inci maddesi aşağıdaki Şekilde deđiŐtirilmiŐtır.

“Madde 75.- Okul taşıtlarının “DUR” işaretini yaktıkları hallerde bütün araçların durması, bu işaretin sadece öğrencilerin binmeleri ve inmeleri sırasında ve yönetmelikte belirtilen hallerde yakılması zorunludur.

Okul taşıtlarında aracın taşıma kapasitesine göre her ğrenci için bir emniyet kemeri bulundurulması zorunludur.

Okul taşıtlarını kullanacak sürücülerin, sürecekleri araçları kullanmaya yetki veren en az 3 yıllık sürücü belgesine sahip olmaları ve bu sürücülere, sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması cezasının birden fazla uygulanmamış olması zorunludur.

Okul taşıtlarının alıŐtırılmasına, niteliklerine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrası hükümlerine uymayan sürücüler 83.100.000 lira para cezası ile cezalandırılır. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse, araç sahibine de 169.400.000 lira için ceza tutanağı düzenlenir. Ayrıca ikinci fıkrada yer alan hükme uyulmaması durumunda araçlar eksiklikleri giderilinceye kadar trafikten men edilir. nc fıkrada yer alan hükümlere aykırı hareket eden sürücüler ile bunlara araç kullandıranlar 340.900.000 lira para cezası ile cezalandırılırlar.”

MADDE 24.- 2918 sayılı Kanunun 76 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki Şekilde deđiŐtirilmiŐtır.

“b) IŞıklı işaret veya bariyerle donatılmamış demiryolu geçitlerini geçmeden önce, yayaların ve sürücülerin durmaları, herhangi bir demiryolu aracının yaklaşmadığından emin olduktan sonra geçmeleri zorunludur.”

MADDE 25.- 2918 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki Şekilde deđiŐtirilmiŐtır.

“Bu madde hükmüne uymayanlar, üç aydan altı aya kadar hafif hapis cezası ile birlikte 340.900.000 liradan 684.300.000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılırlar.”

MADDE 26.- 2918 sayılı Kanunun 83 üncü maddesinin nc fıkrası aşağıdaki Şekilde değiştirilmiş ve bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiŐtır.

“Yalnız maddi hasarla sonuçlanan trafik kazalarının tespiti ve kusur değerlendirme işlemleri, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği veya yetki vereceği gerçek veya tüzel kişiler tarafından yerine getirilir. Kazaya karışan taraflar arasında düzenlenecek tutanaklar veya formlar da, kaza tespit tutanağı yerine geçer ve bunların değerlendirilmesi kazaya karışan araçların bağlı olduğu sigorta kuruluşlarınca yapılır. Kazaya karışan sürücülerin kendi aralarında anlaşamamaları veya tutanak düzenlemekten kaçınmaları halinde, kazaya ilişkin tutanak sigorta birliği tarafından yetkilendirilen kişiler tarafından düzenlenir. Bu kişiler kaza yerinde iz ve delil toplayabilirler ve sürücülerin alkol durumunu teknik cihazla tespit edebilirler.

Ancak, gecikmenin mahsurlu olduğu hallerde trafik zabıtası ve genel zabıtanın trafik düzeni ve güvenliğine ilişkin yetkileri saklıdır. Ayrıca bu tip kazalarda fiilin başka bir suç

oluşturmaması halinde adli kovuşturma yapılmaz ve Türk Ceza Kanununun 565 inci maddesi hükmü uygulanmaz. Kazalarla ilgili tespit edilen bilgiler derlenerek istatistiki dökümler halinde sorumluluk bölgelerine göre Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Hizmetleri Başkanlığına veya Jandarma Genel Komutanlığına bildirilir. Bu madde hükmünün uygulanmasına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 27.- 2918 sayılı Kanunun 84 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Trafik kazalarında kusurların tespiti ve asli kusur sayılan haller:

Madde 84.- Trafik kazalarında;

a) Araç sürücüleri;

1) “Taşıt giremez” trafik işareti bulunan karayoluna veya bölünmüş karayolunda karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit ve bağlantı yollarına girme,

2) Tek yönlü yollar ile bölünmüş yollarda trafik akışının aksi yönünde giderek kazaya neden olma,

3) Önlerinde giden araçları yönetmelikte belirtilen güvenli ve yeterli bir mesafeden izlememe,

4) Geçme yasağı olan yerler ile geçme kurallarını ihlal etmek suretiyle geçme,

5) Doğruyu değiştirme manevralarını yanlış yapma,

6) Şeride tecavüz etme,

7) Kavşaklarda ilk geçiş önceliğine uymama,

8) Kaplamanın dar olduğu yerlerde geçiş önceliğine uymama,

9) Manevraları düzenleyen genel şartlara uymama,

10) Yerleşim birimleri dışındaki karayolunun taşıt yolu üzerinde, zorunlu haller dışında park etme veya duraklama ve her iki durumda da gerekli tedbirleri almama,

11) Park için ayrılmış yerlerde veya taşıt yolu dışında kurallara uygun olarak park edilmiş araçlara çarpma,

12) Tırmanma şeritli yollarda her iki yönde sol şeride geçme, iniş yönünde geçme kurallarını ihlal etmek suretiyle geçme,

b) Yayalar;

1) Yüz metre mesafe içerisinde yaya alt veya üst geçidinin bulunmasına rağmen bu tesisler yerine taşıt yolundan geçme,

2) Yüz metre mesafe içerisinde trafik zabıtası veya görevli bir kişi ya da ışıklı trafik işaretleri ile kontrol edilen kesimler yerine taşıt yolundan geçme,

3) Yaya geçişlerinin fiziki yapılarla engellendiği kesimlerden geçme,

c) Araç sürücüleri ve yayalar; kırmızı ışıklı trafik işaretinde veya yetkili memurun dur işaretinde geçme,

hallerinde asli kusurlu sayılırlar.

Ancak, kazada bu hareketlerden herhangi biri, kazaya karışan araç sürücülerinden birden fazlası tarafından yapılmış veya kaza bu hareketler dışında kurallarla, yasaklamalara, kısıtlamalara ve talimatlara uyulmaması nedenlerinden doğmuşsa, karayolunu kullananlar için kusur oranı yönetmelikle düzenlenen esaslara göre tespit edilir.

Kazaların tahkikinde yukarıda sayılan asli kusurlarından hiçbirinin bulunmadığının tespiti halinde, kazaya neden olduğu belirlenen kural ihlali asli kusur sayılır.”

MADDE 28.- 2918 sayılı Kanunun 85 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, motorlu aracın işleteni bu zarardan sorumlu olur. Ancak, motorlu aracın bir teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen biletle işletilmesi halinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, doğan zarardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar.”

MADDE 29.- 2918 sayılı Kanunun 91 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu madde hükmüne uymayanlar 83.100.000 lira para cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 30.- 2918 sayılı Kanunun 93 üncü maddesinin birinci fıkrasına “Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan, sigorta tarifelerini serbest bırakmaya yetkilidir.” cümlesi eklenmiştir.

MADDE 31.- 2918 sayılı Kanunun 98 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Zarara sebep olan aracın bilinmemesi veya geçerli bir zorunlu mali sorumluluk sigortasının bulunmaması veya zorunlu mali sorumluluk sigortasını yapan sigortacının mali bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflas etmesi veya çalınan aracın işleteninin sorumlu tutulamaması hallerinde, birinci fıkrada belirtilen giderler, 108 inci maddede öngörülen Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı tarafından ödenir.”

MADDE 32.- 2918 sayılı Kanunun 101 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunda öngörülen zorunlu mali sorumluluk sigortası, ilgili branşta ruhsatı olan sigorta şirketleri tarafından yapılır. Bu sigorta şirketleri zorunlu mali sorumluluk sigortasını yapmakla yükümlüdürler.”

MADDE 33.- 2918 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yarış düzenleyicilerinin, yarışa katılanların ve yardımcı kişilerin, yarış esnasında üçüncü kişilere karşı olan sorumluluklarını karşılamak üzere bir mali sorumluluk sigortası yaptırmaları zorunludur. Bu gibi yarışlara izin vermeye yetkili olan makamın talebi üzerine Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan durum ve şartlara göre en az sigorta tutarlarını belirlemekle görevlidir. Motorlu araçlar için yapılacak sigortalarda en az sigorta tutarları zorunlu mali sorumluluk sigortasındaki tutarlardan az olamaz.”

MADDE 34.- 2918 sayılı Kanunun 106 ncı maddesindeki “milli sigorta şirketlerine” ibaresi “Türkiye’de faaliyet gösteren sigorta şirketlerine” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 35.- 2918 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“d) 107 nci maddenin son fıkrasında öngörülen durumlar için.”

“Hazine Müsteşarlığı sigortalıların hak ve menfaatlerinin korunmasını teminen gerekli her türlü tedbiri almaya yetkilidir.”

MADDE 36.- 2918 sayılı Kanunun 114 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 114.- Bu Kanunda yazılı trafik suçlarını işleyenler hakkında; Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı personeli ile Karayolları Genel Müdürlüğünün il ve ilçe kuruluşlarında görevli ve yetkili kılınmış personeline suç veya ceza tutanağı düzenlenir.

Birden fazla trafik suçunun bir arada işlenmesi halinde her suç için ayrı ceza uygulanır.

Yargı yetkisine giren suçla ilgili tutanağın bir sureti ilgili mahkemeye 7 iş günü içinde gönderilir.

Trafik ceza tutanaklarının bir sureti ilgisine verilir. İkinci sureti ise tahsil edilmek üzere 7 iş günü içinde Maliye Bakanlığınca belirlenecek birime veya kuruma gönderilir.

Bu maddenin uygulanmasına dair esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Trafik para cezaları kredi kartı ile de ödenebilir. Kredi kartı ile yapılan tahsilatın saymanlık hesaplarına aktarılma süresi ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar İçişleri ve Maliye bakanlıklarınca belirlenir.”

MADDE 37.- 2918 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Trafik kural, yasak, zorunluluk veya yükümlülüklerine aykırı davranışları teknik cihazlar veya yetkililerce belirlenen ancak sürücüsü tespit edilemeyen araçlara tescil plakalarına göre ceza veya suç tutanağı düzenlenir.”

MADDE 38.- 2918 sayılı Kanunun 120 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 120.- Bu Kanunda yazılı sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınmasında zaman aşımı süresi dört yıl, idari para cezalarında zaman aşımı süresi beş yıldır.”

MADDE 39.- 2918 sayılı Kanunun 125 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 125.- Milli Eğitim Bakanlığınca, okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında ders programlarına eğitim amacı ile zorunlu uygulamalı trafik ve ilk yardım dersleri konulur. Bu dersler için valilik ve kaymakamlıkça en az 4 yıllık yüksek öğrenim görmüş ve trafik eğitimi almış veya fiilen trafik hizmetlerinde çalışan veya çalışmış olan Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı veya Karayolları Genel Müdürlüğü personeli görevlendirilebilir.

Üniversite ve yüksekokullar ile lise ve dengi okullarda zorunlu trafik, ilk yardım ve motor derslerinden başarılı olanlar, sürücü kurslarında bu derslerden Milli Eğitim Bakanlığınca

çıkartılacak yönetmelikteki esaslara göre uygulamalı sınava girmek kaydıyla yazılı sınavlardan muaf tutulurlar.

Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yayın yapan ulusal, bölgesel, yerel radyo ve televizyonlar, 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun gereğince yapacakları haftalık eğitim programlarının en az 30 dakikasını trafik eğitimi ile ilgili programlara ayırmak zorundadırlar. Eğitim programları, günün 18.00-22.00 saatleri arasında yayınlanır. Bu fıkra hükümlerine uymayan ulusal, bölgesel, yerel radyo ve televizyonlar hakkında 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesindeki birlik ve er eğitimi merkezlerine eğitim amacı ile yeteri kadar trafik dersi konulması Genelkurmay Başkanlığınca düzenlenir.”

MADDE 40.- 2918 sayılı Kanunun 131 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Araç tescil ve sürücü belgesi işlemlerinde kullanılan belgelerin ve plakaların basılması ve kullanıma sunulması:

Madde 131.- Araç tescil ve sürücü belgesi işlemlerinde kullanılan ve yönetmelikte belirtilen belgeler trafik tescil kuruluşlarınca, motorlu taşıtlar sürücü kurslarında ilgili yönetmelik gereğince kullanılan defter ve belgeler ise Milli Eğitim Bakanlığınca bilgisayar ortamında hazırlanarak talep sahiplerinin kullanımına sunulur. Ayrıca bu belgeler ve plakalar yönetmelikte belirtilen şekil ve ebatlara uygun olmak şartıyla kişi ve kuruluşlar tarafından bastırılabilir.

Ad ve/veya soyad veya tescil edilmiş ticari unvan ihtiva eden plaka satışlarından elde edilen gelirler Maliye Bakanlığınca bütçeye gelir olarak kaydedilir.

210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu kapsamına giren tescil ve trafik belgeleri ile sürücü belgeleri, İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca bastırılır ve dağıtımı yapılır. Tescil ve trafik belgeleri ile sürücü belgelerinin değerli kağıt bedelleri Emniyet Genel Müdürlüğünce Maliye Bakanlığınca ödenir.

Tescil ve trafik belgeleri ve sürücü belgelerinin ücretleri ile ad ve/veya soyad veya tescil edilmiş ticari unvan ihtiva eden plakaların ücretleri Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 41.- 2918 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ek Madde 2.- İl ve ilçe trafik komisyonları ve belediyelerce yapılan düzenlemeler ile karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümlerinde belirtilen çalışma şekil ve şartlarına uymaksızın veya yetkili mercilerden izin almaksızın yolcu taşımacılığı yapanlar ile tescil ve trafik belgesinde gösterilen maksadın dışında araç kullananlar ve kullanılmasına izin veren araç sahipleri 340.900.000 lira para cezası ile cezalandırılırlar ve bu araçlar 15 gün süre ile trafikten men edilirler.”

MADDE 42.- 2918 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun hükümlerine göre failere uygulanan para ve hapis cezaları tecil edilemez ve hapis cezaları para cezasına çevrilemez.”

MADDE 43.- 2918 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sürücülerin trafik kurallarına uyup uymadığını denetlemekle sorumlu olan yetkililere yardımcı olmak üzere, Karayolu Trafik Güvenliği Kurulunca önerilen ve İçişleri Bakanının onayı ile uygun görülen kişilere, valilerce fahri trafik müfettişliği görevi verilir.”

MADDE 44.- 2918 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 14.- Bu Kanun kapsamında yürütülecek her türlü trafik işlemleri, araç sahipleri tarafından yapılabileceği gibi, bu konuda yetkilendirdikleri trafik müşavirleri veya adına noterden vekaletname verecekleri kişiler tarafından yapılır.

Trafik şube veya bürolarında başkaları adına iş takibi yapan kişiler, güvenlik açısından veya diğer konularda alınmış her türlü tedbir ve düzenlemeye uymakla mükellef olup görevlilere müdahalede bulunamazlar.

Trafik müşavirleri yürütmüş oldukları işlerde, bu hizmetin yürütülmesinde görevlendirdikleri kişilerin eylem ve davranışlarından müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

Trafik müşavirlerinin faaliyetlerine, mülki amirin onayı ile izin verilir. Görevini kötüye kullandığı tespit edilen trafik müşavirleri, işlemiş oldukları fiil başka bir suç oluşturmuyor ise altı aydan bir yıla kadar hafif hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Trafik müşavirlerinin, sorumlulukları, görevlendirilmeleri, görevden alınmaları, çalışma esas ve usulleri ile diğer hususlar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere aykırı davranışta bulunan kişilerin yetki belgeleri ilgili mülki amirlikçe iptal edilerek faaliyetlerine son verilir.

EK MADDE 15.- Özel kurum ve kuruluşlar ile bu kuruluşlara bağlı işletmelerde çalıştırılan her 50 sürücü için; görevleri başında mesleğinin gerektirdiği kural ve davranışlara uyup uymadıklarını denetlemek, çalışma ve dinlenme sürelerine uymalarını sağlamak, kural ihlal etmeyi alışkanlık haline getiren sürücülerini eğitmek ve bu konuda önleyici tedbirleri almak üzere, trafik eğitimi almış veya fiili olarak en az 5 yıl süreyle trafik hizmetlerinde çalışmış, yüksek okul mezunu bir trafik uzmanı görevlendirilmesi zorunludur. Yapılan denetimler sonucunda bu madde hükmüne uymayanlara 1.712.600.000 liradan 2.571.400.000 liraya kadar hafif para cezasına hükmolunur. Kurum ve kuruluşların yükümlülükleri, uzmanların çalışma şekil ve şartları, denetimler ile buna dair diğer esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

EK MADDE 16.- Noterlerce satış veya devir işlemi görmüş araçların trafikte ve vergi kaydında maliki olarak görünen eski sahipleri, noterlikçe düzenlenen satış belgesi ile tescil kuruluşuna müracaat ettiklerinde, yeni malik ile birlikte müracaat veya muvafakati aranmaksızın, noter satış belgesinde görünen alıcı adına tescili yapılır ve eski sahibi adına yapılmış bulunan tescil işlemi silinir. İşlemi sonuçlandıran tescil kuruluşu, aracın kaydının bulunduğu vergi dairesine yazılı duyuruda bulunur ve vergi kaydı yeni maliki adına devredilir.

Bu madde hükmüncü yapılan işlemlerle ilgili her türlü sorumluluk aracın yeni alıcısına aittir. Trafik tescil memurları ile vergi dairesi memurları bu işlemlerden sorumlu tutulamazlar.

EK MADDE 17.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sürücü belgesi sahibi olanlar ile sürücü sertifikası bulunan veya sürücü kurslarına kayıt yaptırmış olanların alacakları;

- a) A1 Sınıfı Sürücü Belgeleri A1,
 - b) A2 Sınıfı Sürücü Belgeleri A,
 - c) B Sınıfı Sürücü Belgeleri B, D1 ve f,
 - d) C Sınıfı Sürücü Belgeleri B, C, D1 ve f,
 - e) D Sınıfı Sürücü Belgeleri B, B+E, C, C+E, D1, D1+E ve f,
 - f) E Sınıfı Sürücü Belgeleri B, C, D, D1 ve f, (28.4.1997 tarihinden öncekiler ayrıca B+E, C+E, D+E, D1+E),
 - g) F Sınıfı Sürücü Belgeleri f,
 - h) G Sınıfı Sürücü Belgeleri g,
 - ı) H Sınıfı Sürücü Belgeleri h,
- Sınıfı Sürücü Belgeleri ile değiştirilir.

Sürücü belgelerinin değiştirme işlemleri harca tabi değildir. Değiştirme işlemlerine ait sürelerle, esas ve usuller İçişleri Bakanlığınca belirlenir. Belirtilen süre içerisinde değiştirilmeyen sürücü belgeleri değiştirilinceye kadar geçersiz sayılır. Süresi içinde değiştirilmeyen sürücü belgeleri ile araç kullanan sürücüler araç kullanmaktan men edilirler ve 36 ncı maddenin üçüncü fıkrasına göre cezalandırılırlar.

EK MADDE 18.- Bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerin tescil hükümlerince hurdaya ayrılan araçlar trafikte kullanılamaz.

Bu madde hükmüne aykırı olarak kullanıldığı tespit edilen araçlar trafikten men edilir ve bu aracı kullanan sürücüler 340.900.000 lira para cezası ile cezalandırılırlar. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse, araç sahibine de 427.300.000 lira, ayrıca işleten veya teşebbüs sahibine de 684.300.000 lira için ceza tutanağı düzenlenir.

Bu madde hükmüncü trafikten men edilen araçlar, milli emlak müdürlüklerine veya Maliye Bakanlığınca belirlenecek birime veya kuruma teslim edilerek ilgili mahkemelere müsaderesi için sevk edilir.”

MADDE 45.- 2918 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19.- Maddi hasarlı trafik kazalarının değerlendirilmesinde yetkili kılınan Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği veya yetki vereceği gerçek veya tüzel kişiler, bu konuda gerekli teşkilatlanmalarını, araç tekniği, yol bilgisi, trafik mevzuatı konularında personel istihdam ve eğitimini 3 yıl içerisinde tamamlamak zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 20.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce edinilmiş ve çeşitli sebeplerle tescili yapılmamış olan tarımda kullanılan lastik tekerlekli traktörler ile motorlu bisiklet ve motosikletlerin tescil işlemleri bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde

tamamlanır. Bu araçların 1.8.2002 tarihinden önce (bu tarih hariç) iktisap edilmiş olmaları şartıyla, ilk tescil işlemlerinde özel tüketim vergisi alınmaz. Yapılacak tescil işlemlerine ilişkin diğer esas ve usuller İçişleri Bakanlığınca belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 21.- Bu Kanunla yapılan düzenlemelere ilişkin yönetmelikler 6 ay içerisinde yürürlüğe konulur.”

MADDE 46.- 2918 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) numaralı alt bendi ve ek 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 47.- Bu Kanunun 10 uncu ve 11 inci maddeleri 1.1.2005 tarihinde, 26 ncı maddesi yayımı tarihinden 3 yıl sonra, diğer maddeleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 48.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN
KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1.- 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan "Erişme kontrollü karayolu (otoyol-ekspresyol)", "Anayol", "Tali yol", "Ayırıcı", "Otomobil", "Minibüs", "Otobüs", "Özel amaçlı taşıt", "Motorlu bisiklet", "İş makineleri", ve "Geçiş hakkı" tanımları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye "Taksi", "Tarım veya orman traktörleri", "Dönel kavşak", "Kontrolsüz kavşak", "Tırmanma şeritli karayolu" tanımları eklenmiştir.

"Erişme kontrollü karayolu (Otoyol): Özellikle transit trafiğe tahsis edilen, belirli yerler ve şartlar dışında giriş ve çıkışın yasaklandığı, yaya, hayvan ve motorsuz araçların giremediği, ancak izin verilen motorlu araçların yararlandığı ve trafiğin özel kontrole tabi tutulduğu karayoludur.

Anayol: Kavşağı teşkil eden yollardan diğerlerine göre trafik yoğunluğu daha fazla olan ve bu yolu takiben kavşağa yaklaşan sürücülerin ilk geçiş hakkına haiz oldukları hususunun trafik işaretleri ile belirtildiği karayoludur. Aksine bir işaretleme yapılmadıkça bölünmüş yollar, tek yönlü ve iki yönlü yollara göre anayol niteliğindedir.

Tali yol: Kavşağı teşkil eden yollardan trafik yoğunluğu daha az olan ve bu yolu takiben kavşağa yaklaşan sürücülerin ilk geçiş hakkını ana yolda seyreden araçlara vermeleri gerektiği trafik işaretleri ile belirtilen karayoludur.

Ayırıcı: Taşıt yollarını veya yol bölümlerini birbirinden ayıran, bir taraftaki taşıtların diğer tarafa geçmesini yasaklayan, engelleyen veya zorlaştıran karayolu yapısı, trafik tertibatı veya gereçtir.

Otomobil: Yapısı itibarıyla, sürücüsü dahil en çok 9 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır.

Minibüs: Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil 9 dan fazla 16 dan az oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır.

Otobüs: Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil 9 dan fazla oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş olan motorlu araçtır. Trolleybüsler de bu sınıfa dahildir.

Taksi: Taksimetre veya tarife ile yolcu taşıyan ticari otomobildir.

Özel amaçlı taşıt: Özel amaçla insan veya eşya taşımak için imal edilmiş olan ve itfaiye, cankurtaran, arama ve kurtarma hizmetlerinde kullanılan kurtarma aracı, nükleer, biyolojik ve kimyasal maddeler ile kirlenen personel, araç, gereç ve sahaların arındırılmasında kullanılan arındırma aracı, naklen yayım ve kayıt, kütüphane, motorlu karavan, zırhlı araç, araştırma, cenaze araçları ile bozuk veya hasara uğramış taşıt ve araçları çekmek, taşımak veya kaldırmak gibi özel işlerde kullanılan motorlu araçtır.

Motorlu bisiklet: Silindir hacmi 50 santimetreküpü geçmeyen, içten patlamalı veya elektrik motoru ile donatılmış ve imal hızı 45 km/s'den az olan bisiklettir.

İş makinesi: Paletli veya madeni tekerlekli traktör, biçerdöver ve yol inşa makineleri ile benzeri tarım, sanayi, bayındırlık, millî savunma ile çeşitli kuruluşların iş ve hizmetlerinde kullanılan, iş amacına göre üzerine çeşitli ekipmanlar monte edilmiş, karayolunda insan, hayvan, yük taşımada kullanılamayan motorlu araçtır.

Tarım veya orman traktörleri: Tekerlekler veya palet üzerinde motor gücü ile sürülen, en az iki akslı, taşıma, çekme ve çeşitli araç, makinaları veya tarımsal veya ormancılıkla ilgili faaliyetlerde kullanılan traktörleri çalıştırmak için özel olarak dizayn edilmiş ve ikincil amaç olarak yük ve yolcu da taşıyabilen araçlardır.

İlk geçiş hakkı: Yayaların ve araç kullananların diğer yaya ve araç kullananlara göre, yolu kullanma sırasındaki öncelik hakkıdır.

Dönel kavşak: Sürücülerin kavşağa sağa dönüş manevrası yaparak gitmelerini zorunlu kılacak büyüklükte ortasında bir ada bulunan, bu ada etrafında dönen araçların ilk geçiş hakkına sahip olduğu işaretlerle belirlenmiş, ışıklı işaret cihazları ile kontrol edilmeyen kavşaklardır.

Kontrolsüz kavşak: Kavşağı teşkil eden yolların trafik yoğunluğu bakımından birbirlerinden farklı oldukları işaretlerle belirlenmemiş olan ve bu yollardan kavşağa yaklaşırken "Kontrolsüz Kavşak" trafik işareti ile işaretlenmiş bulunan kavşaktır. Bu tanıma uyduğu halde, yaklaşımında "Kontrolsüz Kavşak" trafik işareti bulunmayan kavşaklar da kontrolsüz kavşak kabul edilir.

Tırmanma şeritli karayolu: Orta şeridinin ilk kullanım hakkının esas olarak çıkış yönünde hareket eden araçlara ait olduğu, en sol şeride geçmenin yasaklandığı üç şeritli iki yönlü karayoludur."

MADDE 2.- 2918 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Karayolu Trafik Güvenliği Kurulu

Madde 4.- Karayolu güvenliğinin sağlanması için gerekli koordinasyonu sağlamak, hedef ve stratejileri belirlemek ve bunların uygulanmasını izlemek üzere Karayolu Trafik Güvenliği Kurulu oluşturulmuştur.

Karayolu Trafik Güvenliği kurulu, İçişleri Bakanının; görevlendirmesi halinde İçişleri Bakanlığı Müsteşarının başkanlığında Adalet, İçişleri, Maliye, Milli Eğitim, Bayındırlık ve İskan, Sağlık, Ulaştırma, Sanayi ve Ticaret, Çevre ve Orman bakanlıklarının müsteşarları veya ilgili genel müdürler, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Türk Standartları Enstitüsü Başkanlığı, nüfusu 2.000.000'ü geçen büyükşehir belediyelerinin temsilcileri, Trafik Hizmetleri Başkanı, trafikle ilgili üniversitelerin, vakıfların, derneklerin ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından İçişleri Bakanlığınca belirlenecek birer temsilciden oluşur. Üniversite, vakıf, dernek ve meslek kuruluşu temsilcilerinin sayısı beşi geçemez.

Kurul, yılda en az bir defa olmak üzere, Başkan tarafından toplantıya çağrılır. Kurul, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. Kurulun sekreteryaya görevi, Emniyet Genel Müdürlüğünce yürütülür. İhtiyaç duyulması halinde oy hakkı olmaksızın görüşleri alınmak üzere ilgili kişi ve kuruluş temsilcileri Kurul toplantılarına çağrılabilir. Kurul kararlarını bütün resmi ve özel kuruluşlar uygulamakla yükümlüdür.

Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

1. Karayolu trafik güvenliğine ilişkin hedef ve stratejileri belirlemek,
2. İlgili kuruluşlar arasında koordinasyon sağlanmasına ilişkin kararları almak,
3. Trafik kazalarının azaltılması ve uygulamada görülen aksaklıkların giderilmesine ilişkin önerilerde bulunmak,
4. Trafik mevzuatına ilişkin yasal düzenlemeleri görüşmek ve önerilerde bulunmak,
5. Karayolu trafik güvenliğine ilişkin mevzuatın, belirlenen hedef ve stratejilerin uygulanmasını değerlendirmek ve gerekli kararları almak.

Bu Kanunla ve trafik hizmetleri konusunda diğer kanunlarla verilen görevler;

- a) İçişleri Bakanlığınca
- b) Bu Kanunla yetkili kılınan diğer bakanlık, kuruluş ve belediyelerce, İçişleri Bakanlığı ile işbirliği içinde,

Yürütülür."

MADDE 3.- 2918 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 6 numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"6. Trafik kazası neticesinde hastalanan veya yaralananların bakımlarını sağlayacak tedbirlerin süratle alınmasına yardımcı olmak; ambulans, kurtarıcı vb. kurtarma araçlarına ve bu kişilerin yakınlarına en kısa zamanda haber vermek,"

MADDE 4.- 2918 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"j) Bu Kanunun 13, 14, 16, 17, 18 ve 116 ncı maddeleri, 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 65 inci maddesi ile karayolu yapım bakım ve onarım alanları ile trafik mühendisliği hizmetlerinin yürütüldüğü alanlarda 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (c)

bendi hükmüne aykırı hareket edenler hakkında suç veya ceza tutanağı düzenlemek, 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (d) bentlerinde belirtilen kural ihlallerinin tespiti halinde, tanzim edilecek tutanağı gerekli işlemin yapılması için en yakın trafik kuruluşuna teslim etmek,"

MADDE 5.- 2918 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Sağlık Bakanlığı:

1) Karayollarında meydana gelen trafik kazaları ile ilgili ilk ve acil yardım hizmetlerini planlamak ve uygulamak,

2) Trafik kazalarında yaralananlara en kısa zamanda ilk ve acil sağlık hizmetlerini ulaştırmak için, şehirler arası karayolları üzerinde, İçişleri Bakanlığının da uygun görüşünü alarak ilk ve acil yardım istasyonlarını kurmak, bu istasyonlara gerekli personel, ambulans, araç ve gereci sağlamak,

3) Her ilde ilk ve acil yardım konularında eğitilmiş sağlık personeli ile birlikte yeteri kadar ilk ve acil yardım ambulansı bulundurmak,

4) Bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen trafikle ilgili görevleri yapmak.

Üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşları, acil olarak kendilerine getirilen trafik kazası geçirmiş kişilere, Sağlık Bakanlığının tarifesini uygulamak suretiyle vermiş oldukları hizmetlerin bedelini, zorunlu mali sorumluluk sigortası sınırları kapsamında yükümlü sigorta şirketlerinden tahsil ederler.

Sağlık Bakanlığı bu görevlerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak; verilen hizmet bedellerinin yükümlü sigorta şirketlerinden tahsil işlemlerini, 209 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan döner sermaye işletmeleri ile bu işletmelere hizmet veren saymanlıklarca yürütür. Bu amaçla döner sermaye saymanlıkları tarafından tahsil edilen gelirlerin tamamı, bu Kanun ile Sağlık Bakanlığına verilen görevlerin yerine getirilmesi ve bu hizmetlerin geliştirilmesi için kullanılır.

Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan harcamaların, zorunlu mali sorumluluk sigortası sınırları kapsamında kalan kısmı, ilgili döner sermaye işletmesine 8 iş günü içinde yükümlü sigorta şirketince ödenir. Trafik hizmetleri kapsamında trafik kazazedelerine verilen hizmetler için uygulanacak fiyat tarifesi Sağlık Bakanlığınca belirlenir."

MADDE 6.- 2918 sayılı Kanununun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 10.- Belediyeler, belediye sınırları içinde yapım, bakım ve onarımından sorumlu olduğu karayollarını yapmak, bakımını sağlamak ve bu yolları trafiğe açık durumda bulundurmakla yükümlüdür. Belediyelerin diğer görev ve yetkileri şunlardır:

1. Karayolları üzerinde gerekli görülen alt-üst geçit, viyadük ve her türlü sanat yapısını inşa etmek ve bunların bakımını sağlamak,

2. Gerekli görülen kavşaklara, caddelere, sokaklara ve meydanlara trafik işaretleri ve işaret levhalarını koymak; yer işaretlemelerini yapmak,

3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve denetlemek,

4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri ortadan kaldırmak; kaldırılmayan engelleri gece ve gündüz kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek,

5. Trafik akımını güçleştiren park etmiş araçları kaldırtmak,

6. Yol yapısı ve işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vuku bulduğu yerlerde, ilgili kuruluşlar ve il trafik komisyonunca önerilen tedbirleri almak,

7. Şehir içi toplu taşıma araçlarını, taksiler dahil ticari yolcu taşıtlarını ve servis araçlarını ruhsatlandırmak; bu araçların güzergahlarını, sayılarını ve çalışma şartlarını tayin etmek; ruhsatlandırılan araçların ve sürücülerin niteliklerini tespit etmek,

8. Şehir içinde araç park yerlerini tespit etmek, işletmek veya işletirmek,

9. Gerçek ve tüzelkişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaların geçici otopark yeri olarak kullanılmasına veya işletilmesine izin vermek,

10. Trafik eğitim tesisleri yapmak veya özel kişi ve kuruluşlar tarafından yapılacak tesisleri ruhsatlandırmak,

11. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak.

Kent içinde taşıma yapacak taksi ve dolmuş sayılarının sınırlandırılmasına veya daha önce sınırlandırılmış sayılarda değişiklik yapılmasına, bunlara verilecek ruhsatların bedelini belirlemeye valinin onayı alınmak kaydıyla belediye meclisi yetkilidir.

Büyükşehir sınırları içinde Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu 50.000'in üzerindeki diğer belediyelerin trafik görevlileri, bu Kanunun 13, 14, 18, 47/1-a, 61, 62 ve 79 uncu maddeleri gereğince trafik suç ve ceza tutanağı düzenleyebilir. Belediyelerce tahsil edilen para cezaları belediye bütçesine irat kaydedilir. Belediyelerce kullanılacak trafik suç ve ceza tutanakları kendilerince bastırılır.

Belediye, yerleştirdiği teknik cihazlarla tespit ettiği trafik suçuna ilişkin trafik ceza tutanağı düzenler, takip ve tahsilini yapar. Bu para cezaları, belediye bütçesine gelir kaydedilir. Gelirin münhasıran % 40'ı trafik hizmetlerinde kullanılmak ve araç, gereç ve her türlü malzemenin karşılanması amacıyla, belediyenin bulunduğu il emniyet müdürlüğüne bırakılır. Aynı yıl içinde harcanmayan para bir sonraki yıla devir olur. Bu gelirden her türlü harcama belediyeler tarafından yapılır ve ihtiyaçlar aynı olarak il emniyet müdürlüklerine teslim edilerek, emniyet müdürlüklerinin demirbaşına kaydedilir. Buna dair usul ve esaslar İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Şehir içi trafik hizmetlerini yürütmek üzere, büyükşehir belediyelerinde trafik daire başkanlığı; diğer belediyelerde ihtiyaca ve kapasiteye göre trafik müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.

Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il trafik komisyonu ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği içinde yürütülür."

MADDE 7.- 2918 sayılı Kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 12.- İl sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla illerde vali veya yardımcısının başkanlığında, belediye, emniyet, jandarma, milli eğitim ve karayolları temsilcileri, teşkilatı varsa, taşıma sektöründe faaliyet gösteren ilgili oda ile Şoförler Odası temsilcisi; valilikçe uygun görülen trafikle ilgili üniversite, oda, vakıf ve kamuya yararlı dernek veya kuruluşların temsilcilerinden oluşan il trafik komisyonu; ilçelerde kaymakamın başkanlığında aynı kuruluş temsilcilerinin katıldığı ilçe trafik komisyonu kurulur. Bu komisyonlara, görüşleri alınmak üzere oy hakkı olmaksızın diğer kuruluş temsilcileri de çağrılabilir.

Gündem konuları komisyonların başkanları tarafından belirlenir. Komisyonlar üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır; kararlar katılanların oy çokluğu ile alınır. Oy eşitliği halinde Başkanın oyunun bulunduğu taraf çoğunluk sayılır.

İl trafik komisyonlarının kararları valinin onayı ile ilçe trafik komisyonlarının kararları il trafik komisyonunca incelenip vali tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

İl ve ilçe trafik komisyonlarında alınan kararlar, belediyeler, il özel idareleri ve diğer kamu kurumları ve özel kuruluşlarca öncelikle yerine getirilir.

Büyükşehir belediye sınırları içinde il ve ilçe trafik komisyonlarına verilen yetkiler Ulaşım Koordinasyon Merkezi tarafından kullanılır.

İl ve ilçe trafik komisyonlarının görev ve yetkileri şunlardır:

1. İl ve ilçe sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğinin sağlanması amacıyla alınması gereken tedbirleri kararlaştırmak,

2. Trafikğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından gerekli kararları almak ve kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlamak,

3. Bütün ülkeyi ilgilendiren trafikle ilgili sorunları ve gerekli mevzuat değişikliklerini belirleyerek, Karayolu Trafik Güvenliği Kurulunda görüşülmek üzere İçişleri Bakanlığına iletme,

4. İçişleri Bakanlığı ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca il ve ilçe trafik komisyonunda görüşülmesi istenen konuları görüşüp karara bağlamak,

5. Bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görevleri yapmak."

MADDE 8.- 2918 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu madde hükmüne aykırı olarak karayoluna çıkartılan araçlar, tescil işlemleri yaptırılmaya kadar trafikten men edilirler ve araç sürücüleri 188 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar."

MADDE 9.- 2918 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasına "Her iki tescil plakası da bulunmayan araçlar eksiklikleri giderilinceye kadar trafikten men edilirler." cümlesi eklenmiştir.

MADDE 10.- 2918 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu maddenin birinci fıkrası hükmüne uymayan sürücüler 45 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar. İkinci fıkraya göre çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı davranan sürücüler de 45 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılır. Yetkisi olmadığı halde araçlarda çalışma yerini ve şeklini, kapasite ve diğer niteliklerini belirleyen plaka, ışık, renk, şekil, sembol ve yazı gibi ayırım işaretlerini bulunduranlar 379 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar ve araçlar 15 gün trafikten men edilirler. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse, ayrıca tescil plakasına da aynı miktarda para cezası uygulanır."

MADDE 11.- 2918 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (c) bendi eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"c) Özellikleri ve cinsleri yönetmelikte belirtilen araçlarda hız sınırlayıcı cihaz,"

"Birinci fıkranın (a) bendinde sayılan gereçleri bulundurmayan, kullanmayan veya kullanılabilir durumda bulundurmayan sürücüler 45 Yeni Türk Lirası; (b) ve (c) bentlerine göre araçlarında taksimetre, hız sınırlayıcı cihaz, takoğraf bulundurmayan, kullanmayan, kullanılabilir durumda bulundurmayan veya bu cihazlarda kendisine ait sürücü belgesi kullanmayan sürücüler 188 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse ayrıca, tescil plakasına da aynı miktarda para cezası uygulanır. (b) ve (c) bentlerinde belirtilen cihazları bozuk imal edenler veya bozulmasına vasita olanlar ile bu durumdaki cihazları kullanan araç sürücüleri ve işletenleri üç aydan altı aya kadar hapis cezası ve 1.904 Yeni Türk Lirasından 2.859 Yeni Türk Lirasına kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar. Ayrıca (b) ve (c) bentleri hükmüne uygun durumda bulunmayan araçlar, trafik zabıtasınca eksiklikleri giderilinceye kadar trafikten men edilirler.

Takoğraf kayıtları ve bu kayıtların saklanması ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Bu kayıtları saklama ile ilgili yönetmelik hükümlerine uymayanlara 188 Yeni Türk Lirası para cezası uygulanır."

MADDE 12.- 2918 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 33.- Ağırlık ve boyutları bakımından özelliği olan, başka ulaşım sistemleri ile taşınması mümkün olmayan ve taşıma sınırını aşmış da taşınması zorunlu olan yüklerin taşınması için, Karayolları Genel Müdürlüğünden, bu Genel Müdürlüğün bakım ağı dışındaki yollar için yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluştan izin alınması zorunludur."

MADDE 13.- 2918 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin altıncı ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve yedinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Muayene süresi geçirilen veya sahip değiştirme hali hariç, özel muayene yaptırılması zorunlu olduğu halde yaptırılmamış araçları kullanan sürücüler, 45 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar. Bu sürücülere araçlarını muayene ettirmek için 7 gün süre verilir. Bu süre içerisinde muayenesi yapılmayan araçlar muayenesi yaptırılincaya kadar trafik zabıtasınca trafikten men edilir."

"Muayene istasyonu açma yetkisi verilen gerçek ve tüzel kişiler; muayenesi süresi içinde yaptırılmayan veya geç yaptırılan araçlara ilişkin bilgileri, şekli ve içeriği Maliye Bakanlığınca belirlenecek bir tutanakla en yakın trafik kuruluşuna bildirirler. Bu tutanaklar elektronik ortamda da iletilebilir. Trafik kuruluşuna iletilen tutanaklar hakkında bu Kanun hükümlerine göre işlem yapılır."

MADDE 14.- 2918 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin beşinci fıkrasındaki

"Askeri araçlarla" ibaresi "askeri ve emniyet araçları ile" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 15.- 2918 sayılı Kanunun 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 38.- Sürücü belgesi sınıfları ile belge sahiplerine sürme yetkisi verilen motorlu araçların özellikleri aşağıda gösterilmiştir.

A-Ana Sınıflar:

a) A Sınıfı Sürücü Belgesi; yanında yolcu taşıma yeri bulunan veya bulunmayan motosiklet kullanıcılara verilir.

b) B Sınıfı Sürücü Belgesi; izin verilen azami yüklü ağırlığı 3500 kilogramı geçmeyen ve sürücü koltuğuna ilaveten azami sekiz koltuğu bulunan motorlu araçları kullanıcılara verilir. Bu araçlara azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçmeyen römork da takılabilir.

B sınıfındaki çekici araçla birleşik aracın izin verilen azami ağırlığı, 3500 kilogramı geçemez ve römorkun izin verilen azami ağırlığı çekici aracın yüksüz ağırlığını geçemez.

c) B+E Sınıfı Sürücü Belgesi; B sınıfındaki çekici araçlara takılan ve römork azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen birleşik araçları kullanıcılara verilir.

d) C Sınıfı Sürücü Belgesi; izin verilen azami yüklü ağırlığı 3500 kilogramın üzerinde olan ve D sınıfı dışındaki motorlu araçları kullanacaklara verilir. Bu araçlara azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçmeyen römork da takılabilir.

e) C+E Sınıfı Sürücü Belgesi; C sınıfındaki çekici araçlara takılan ve römork azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen birleşik araçları kullanacaklara verilir.

f) D Sınıfı Sürücü Belgesi; yolcu taşımacılığında kullanılan ve sürücü koltuğuna ilaveten 8'den fazla koltuğa sahip motorlu araçları kullanacaklara verilir. Bu araçlara azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçmeyen römork da takılabilir.

g) D+E Sınıfı Sürücü Belgesi; D sınıfındaki çekici araçlara takılan ve römork azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen birleşik araçları kullanacaklara verilir.

B- Alt Sınıflar:

a) A1 Sınıfı Sürücü Belgesi; silindir hacmi 125 cm³'ü ve gücü 11 kW'ı geçmeyen motosiklet cinsi araçları kullanacaklara verilir.

b) B1 Sınıfı Sürücü Belgesi; B sınıfındaki üç tekerlekli veya dört tekerlekli araçlardan, silindir hacmi 50 cm³'ün üzerinde veya buna eşit kapasitedeki içten yanmalı bir motorla çalışan, azami hızı 45 km/s'in üzerinde bulunan motorlu araçları kullanacaklara verilir. Bu araçların boş ağırlıkları 550 kilogramın üzerinde olamaz. Elektrik ile çalışan araçların boş ağırlıklarının hesaplanmasında batarya ağırlıkları dikkate alınmaz.

c) C1 Sınıfı Sürücü Belgesi; C sınıfındaki araçlardan, izin verilen azami yüklü ağırlığı 3500 kilogramın üzerinde ve 7500 kilogramın altında olan motorlu araçları kullanacaklara verilir. Bu sınıftaki araçlara azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçmeyen römork da takılabilir.

d) C1+E Sınıfı Sürücü Belgesi; C1 sınıfındaki çekici araçlara takılı, römorkunun izin verilen azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen ve araç birleşmelerinin toplam ağırlığı 12000 kilogramı geçmeyen birleşik araçları kullanacaklara verilir. Burada römork azami ağırlığı çekici aracın boş ağırlığından fazla olamaz ve aracın römorku yolcu taşıma amaçlı kullanılamaz.

e) D1 Sınıfı Sürücü Belgesi; yolcu taşımacılığında kullanılan, sürücü koltuğu dışında 8'den fazla koltuğu olan ancak sürücü koltuğu dışında koltuk sayısı 16'yı geçmeyen motorlu araçları kullanacaklara verilir. Bu sınıftaki araçlara 750 kilogramı geçmeyen römork da takılabilir.

f) D1+E Sınıfı Sürücü Belgesi; çekicisi D1 alt sınıfındaki motorlu araca takılı, römorkunun izin verilen azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen ve araç birleşmelerinin toplam ağırlığı 12000 kilogramı geçmeyen birleşik araçları kullanacaklara verilir. Burada römork azami ağırlığı çekici aracın boş ağırlığından fazla olamaz ve aracın römorku yolcu taşıma amaçlı kullanılamaz.

C- Özel Sınıflar:

a) f Sınıfı Sürücü Belgesi; tarım veya orman traktörü kullanacaklara verilir.

b) g Sınıfı Sürücü Belgesi; iş makinesi türündeki motorlu aracı kullanacaklara verilir.

c) h Sınıfı Sürücü Belgesi; özel tertibatlı olarak imal, tadil veya teçhiz edilmiş motosiklet veya otomobil türünden araçları kullanacak hasta veya sakatlara verilir.

d) k Sınıfı Sürücü Aday Belgesi; yönetmelikte belirtilen şartlar ve esaslara göre araç sürmeyi öğrenen sürücü adaylarına verilen belgedir.

Uluslararası Sürücü Belgesi ise iki veya çok taraflı anlaşmalar uyarınca sınıflarına göre araç kullananlara belli süre ile verilen belgedir.

Sürücü belgelerinin şekil, içerik ve verilmesine ilişkin diğer hususlar Yönetmelikte gösterilir."

MADDE 16.- 2918 sayılı Kanununun 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 39.- Sürücü belgelerine ait esaslar şunlardır;

a) Araçları kullanma yetkisi;

1) A1, B1, f, g ve h Sınıfı Sürücü Belgeleri ile yalnız kendi sınıflarındaki araçlar,

2) A Sınıfı Sürücü Belgesi ile A1,

3) B Sınıfı Sürücü Belgesi ile B1 ve f,

4) B+E Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, B1 ve f,

5) C Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, B1, C1 ve f,

6) C+E Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, B+E, B1, C, C1, C1+E, f ve D sınıfı sürücü belgesine sahip olduğu takdirde D+E, D1 ve D1+E,

7) C1 Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, B1 ve f,

- 8) C1+E Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, B +E, B1, C1 ve f,
- 9) D Sınıfı, Sürücü Belgesi ile B, B1, D1 ve f
- 10) D +E Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, B+E, B1, D, D1, D1+E ve f,
- 11) D1 Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, B1 ve f,
- 12) D1+E Sınıfı Sürücü Belgesi ile B, B+E, B1, D1 ve f sınıfı sürücü belgeleri ile kullanılan araçlar da sürülebilir.

Ayrıca Kanununun 38 inci maddesinde yer alan ana ve alt sınıf sürücü belgeleri ile A1 sınıfından ve azami hızı 45 km/s'i geçmeyen, içten yanmalı motorlularda silindir kapasitesi 50 cm³'ün elektrikli motorlularda ise azami güç çıkışı 4 kW'ın üzerinde olmayan iki tekerlekli araçlar da sürülebilir.

b) Sağlık sorunlarına rağmen sürücü belgesi almaya hak kazanan sürücülerin, sürücü belgelerine hastalığına ilişkin bilgi yazılabilir, ayırıcı işaret konulabilir. Bu sürücülerin hangi şartlarda ve hangi tip sürücü belgesi alabilecekleri ve hangi şartlarda araç kullanabileceklerine dair esas ve usuller İçişleri ve Sağlık Bakanlıklarınca belirlenerek yönetmelikte gösterilir.

c) Sürücü belgesi sahiplerinin, sürücü belgesinin sınıfına göre sürmeye yetkili oldukları araçların dışındaki araçları sürmeleri yasaktır.

d) B, C, C1, D ve D1 Sınıfı Sürücü Belgesi sahipleri, araçlarına en çok yüklü ağırlığı 750 kg'a kadar olan (750 kg. dahil) hafif römork takarak da kullanabilirler. Bu sürücülerin, yüklü ağırlığı 750 kg'ı geçen römorklu taşıtları sürebilmeleri için ayrı bir uygulamalı sınava girerek B+E, C+E, C1+E, D+E ve D1+E Sınıfı Sürücü Belgesi almaları zorunludur.

e) Sürücü belgesi almaya hak kazananlara stajyer sürücü belgesi verilir. Stajyer sürücü belgesi iki yıl geçerlidir. Bu süre içerisinde; beş kez kırmızı ışık kuralını ihlal eden, beş kez hız sınırlarını aşan, her ne derecede olursa olsun alkollü veya uyuşturucu maddelerin etkisi altında araç kullanan, asli kusurlu olarak ölümlü veya yaralamalı trafik kazasına sebebiyet veren, 75 ceza puanını dolduran sürücülerin sürücü belgeleri, suçun işlendiği tarihte ve süre kaydına bakılmaksızın, trafik zabıtasınca geri alınarak iptal edilir. Bu kişilerin tekrar sürücü belgesine sahip olabilmeleri için yeniden sürücü kursunda eğitim almaları ve yapılan sınavlarda başarı göstererek sertifika sahibi olmaları zorunludur. İptal sonrasında yeniden alınan sürücü belgeleri aynı hükümlere tabidir. İki yıllık süre sonunda yukarıda belirtilen trafik suçlarını işlememiş olmaları ve bir yıl içinde başvurmaları halinde, asıl sürücü belgeleri harçsız olarak tanzim edilerek kendilerine teslim edilir. Bir yıl içinde değiştirilmeyen belgeler değiştirilinceye kadar geçersiz sayılır.

f) Sürücü belgelerinden (k) sınıfı sürücü aday belgesi 1 yıl geçerlidir. Diğer sürücü belgelerinin; 60 yaşa kadar 10 yılda bir, 60 yaştan sonra 5 yılda bir tek hekim tarafından yapılacak sağlık kontrolü sonrasında değiştirilmesi veya vize edilmesi zorunludur. Buna ilişkin esas ve usuller Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak yönetmelikte gösterilir. Ödenmemiş trafik para cezaları tahsil edilmedikçe, değiştirme işlemleri yapılmaz. Değiştirme veya vize işlemleri, İçişleri Bakanlığınca belirlenecek esas ve usullere göre yapılır.

g) f Sınıfı Sürücü Belgesi alacak olanlarda aranacak özel şartlar ile uluslararası sürücü belgelerinin veriliş şartları yönetmelikte düzenlenir.

Bu maddenin (a), (b), (c), (d) ve (e) bentlerinde yazılı hükümlere aykırı hareket edenler 36 ncı maddenin üçüncü fıkrasına göre cezalandırılırlar. (f) bendi hükümlerine aykırı hareket eden sürücüler 92 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar ve aynı zamanda yönetmelikte belirtilen esaslara göre sağlık kontrolüne sevk edilirler."

MADDE 17.- 2918 sayılı Kanununun 40 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Dış ülkelerden alınmış ve süresi içerisinde değiştirilmeyen sürücü belgesi ile araç kullananlara 92 Yeni Türk Lirası para cezası uygulanır ve bu sürücü belgeleri ulusal sürücü belgesine dönüştürülür. Dönüştürme işlemine ilişkin esas ve usuller yönetmelikte gösterilir."

MADDE 18.- 2918 sayılı Kanununun 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 41.- Sürücü belgesi alacaklarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Yaş şartı:

1) A1 ve B1 Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların 16,

2) A, B, f, g, h Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların 18,(A sınıfı için motor gücü 25 kW'ı geçen ve güç ağırlık oranı 0.16 kW/kg'ı aşan motosikletleri kullanacakların ayrıca A sınıfından daha küçük özelliklere sahip motosikletleri sürmeye yetki veren iki yıllık sürücü belgesine sahip olmaları zorunludur. 21 yaşını dolduran adaylarda bu şart aranmaz.)

3) C, C1, D ve D1 Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların 21 (Üniversitelerin sürücü eğitimi veren yüksekokulları ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin askeri ihtisas görevleri için subay ve

astsubay sınıf okullarında ve uzman jandarma okullarında açılan sürücü eğitimi kurslarından mezun olanlarda bu şart aranmaz.),

yaşını bitirmiş olmaları zorunludur.

b) Öğrenim şartı:

En az ilkokulu veya ilköğretimi bitirmiş bulunmaları zorunludur.

c) Sağlık şartları:

Sürücü belgesi alacakların yönetmelikte belirtilen esaslara göre görevlendirilmiş tek hekimden "Sürücü Olur" raporu almaları zorunludur. Ancak hekim tarafından gerekli görülmesi halinde uzman hekim veya sağlık kurulu raporu istenir. Bu raporlara yapılacak itirazlarla ilgili esas ve usuller yönetmelikte gösterilir. Hekimler tarafından verilen raporların eksik veya gerçeğe uygun olmadığı tespit edildiğinde, sorumlular hakkında Türk Ceza Kanununa göre işlem yapılmakla birlikte, bu hekimler sürücü belgesi işlemleri ile ilgili görevlendirilemez.

d) Eğitim ve sınav şartı:

Sürücü kursuna katılmış ve yapılan sınavları da başararak sertifika almış olmaları zorunludur.

e) Hükümlü olmama şartı:

Türk Ceza Kanununun kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmamak suçlarından hüküm giymemiş olmaları zorunludur.

f) Aynı sınıf sürücü belgesi bulunmaması veya belgelerin geri alınmamış olma şartı:

Stajyer sürücü belgesi hariç olmak üzere, önceden verilmiş aynı sınıf bir başka sürücü belgesinin bulunmaması, sürücü belgelerinin süresiz geri alınmamış olması veya geçici olarak geri alınmış ise sürenin dolmuş bulunması zorunludur.

g) Deneyim şartı:

1) C ve D Sınıfı Sürücü Belgesi almak isteyenlerin en az 3 yıllık B, C1 ve D1 Sınıfı Sürücü Belgesi,

2) B+E Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların B Sınıfı Sürücü Belgesi,

3) C+E Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların C Sınıfı Sürücü Belgesi,

4) C1+E Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların C1 Sınıfı Sürücü Belgesi,

5) D+E Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların D Sınıfı Sürücü Belgesi,

6) D1+E Sınıfı Sürücü Belgesi alacakların D1 Sınıfı Sürücü Belgesi,

sahibi olması zorunludur."

MADDE 19.- 2918 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Araçlarını, gidiş yönüne göre yolun sağından, tırmanma şeritli yollarda çıkış yönündeki ağır ve düşük hızlı araçlarını yolun sağ şeridinden, diğer araçlarını sağ şerit müsait ise bu şeritten, sağ şerit müsait değil ise orta şeritten, bölünmüş ve tek yönlü çok şeritli yollarda yol ve trafik durumuna göre hızının ve araç cinsinin gerektirdiği şeritten sürmek,"

"d) Bölünmüş ve tek yönlü çok şeritli karayollarında gidişe ayrılan en soldaki şeridi, tırmanma şeritli karayollarında orta şeridi sürekli olarak işgal etmemek",

"e) "Taşıt giremez" trafik işareti bulunan karayoluna veya bölünmüş karayolunda karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit ve bağlantı yollarına girmemek, tırmanma şeritli yollarda en sol şeride geçmemek,"

MADDE 20.- 2918 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin sonuna gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Trafik ışıklarından kırmızı ışık kuralını ihlal sebebiyle ceza yazılan sürücülerden, suçun işlendiği tarihten geriye doğru bir yıl içerisinde, aynı kuralı beş defa ihlal eden sürücülerin sürücü belgeleri bir yıl süreyle geri alınır. Süresi sonunda psiko-teknik değerlendirmeden ve psikiyatri uzmanının muayenesinden geçirilerek sürücü belgesi almasına mani hali olmadığı anlaşılanların belgeleri iade edilir."

MADDE 21.- 2918 sayılı Kanunun 48 inci maddesine aşağıdaki üçüncü fıkra eklenmiştir.

"Teknik cihaz kullanılmasına müsaade etmeyen sürücüler, alkol muayenesi yaptırılmak amacıyla adli tabibe sevk edilirler. Burada da alkol kontrolüne tabi tutulmak istemeyen sürücülere alkollü içkilerin etkisi altında araç kullanma cezası uygulanır. Teknik cihaz kullanılmasına müsaade etmeyen sürücülerden adli tabip muayenesi sonucu alkol sınırını aştığı tespit edilenler ile adli tabipte de alkol kontrolüne tabi tutulmak istemeyen sürücülere bu maddede öngörülen para cezası iki kat olarak uygulanır."

MADDE 22.- 2918 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 49.- Kamyon, çekici ve otobüs türündeki ağır taşıt sürücülerinin, taşıt kullanma sürelerine aykırı olarak taşıt kullanması ve bunlara taşıt kullanılması yasaktır. Bu araçları kullanacakların denetimi, taşıt kullanma süreleri ile süre dışı kullanmayı önleyici tedbirlere ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Bu madde hükmüne aykırı olarak taşıt kullanan sürücüler 379 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse, araç sahibine de 379 Yeni Türk Lirası, ayrıca aracın firma veya bir teşebbüs sahibi adına işletilmesi halinde, firma veya teşebbüs sahibi adına 379 Yeni Türk Lirası karşılığı ceza tutanağı düzenlenir."

MADDE 23.- 2918 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Motorlu araçların cins ve kullanma amaçlarına göre sürülebileceği en çok ve en az hız sınırları, şehirlerarası karayollarında 90 km/s, bölünmüş yollarda 110 km/s, otoyollarda 120 km/s hızı geçmemek üzere yönetmelikte belirlenir."

MADDE 24.- 2918 sayılı Kanununun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Sürücülerin önlerinde giden bir aracı geçmeleri için;" ibaresi "Sürücülerin önlerinde giden bir aracı geçmeleri için sırasıyla;" olarak değiştirilmiş ve (1) numaralı alt bendi (2) numaralı, (2) numaralı alt bendi ise (1) numaralı alt bent olarak yer değiştirmiştir.

MADDE 25.- 2918 sayılı Kanununun 57 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kavşaklarda ilk geçiş hakkı

Madde 57.- Kavşaklarda aşağıdaki kurallar uygulanır.

a) Kavşağa yaklaşan sürücüler, kavşaktaki şartlara uyacak şekilde yavaşlamak, varsa sırasıyla, trafik zabıtası veya trafiği kontrol etmekle görevli ve yetkili kişi, ışıklı trafik işaretleri ve trafik işaret levhaları ile verilen talimata uygun olarak ilk geçiş hakkı olan araçların önce geçmesine imkan vermek zorundadırlar.

b) Işıklı trafik işaretleri izin verse bile, trafik akımı, kendisini kavşak içinde durmaya zorlayacak veya diğer doğrultudaki trafiğin geçişine engel olacak ise, sürücülerin kavşağa girmeleri yasaktır.

c) Kavşağa giren sürücüler, trafik kurallarına uygun olarak, mümkün olan en kısa süre içinde kavşağı geçmek zorundadırlar. Sürücülerin kavşak alanı içinde gereksiz olarak yavaşlamaları, duraklamaları, araçlarından inmeleri ve araçlarının motorlarını durdurmaları yasaktır.

d) Yukarıda belirtilen yasak, kısıtlama ve zorunluluklara uymak suretiyle,

1) Sürücüler geçiş üstünlüğüne sahip araçlara,

2) Aksine bir işaret olmadıkça, kavşaklarda ray üzerinde hareket eden taşıtlara,

3) Aksine bir işaret olmadıkça, anayol ve tali yol kavşaklarında tali yoldan gelen sürücüler anayoldan gelen araçlara,

4) Dönel kavşağa gelen sürücüler dönel kavşak içindeki araçlara,

5) Bir iz veya mülkten karayoluna çıkan sürücüler, karayolundan gelen araçlara,

6) Kontrolsüz kavşaklarda sırasıyla; motorsuz araç sürücüleri motorlu araçlara, lastik tekerlekli traktör sürücüleri ile iş makinesi sürücüleri diğer motorlu araçlara, lastik tekerlekli traktör ve iş makinesi dışındaki motorlu taşıt sürücülerinden soldaki sağdan gelen araçlara, lastik tekerlekli traktör ile iş makinesi sürücülerinden soldaki sağdan gelene, (T) tipi kontrolsüz kavşaklarda ise düşey koldan gelen araçlar yatay koldan gelen araçlara,

ilk geçiş hakkını vermek zorundadırlar.

Bu madde hükümlerine uymayan sürücüler 45 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar."

MADDE 26.- 2918 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (e) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

"d) Görüşün yeterli olmadığı tepe üstlerine yakın yerlerde, dönemeçler, kavşaklar, tüneller, köprüler ve bağlantı yollarında ve buralara yerleşim birimleri içinde onbeş metre ve yerleşim birimleri dışında yüz metre mesafede,"

MADDE 27.- 2918 sayılı Kanununun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (e) bendi eklenmiş, mevcut (e) bendi (f) bendi olarak aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, mevcut (f) bendi (g) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

"b) İtfaiye araçları ile benzeri acil müdahale araçları,"

"e) Yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşa ait kar ve buz mücadelesi çalışmalarında görevli araçlar ile olağanüstü hallerde yatay ve düşey işaretleme çalışmalarının yürütülmesinde görevli araçlar ve trafik kazası nedeniyle trafiğe kapanan yollarda yolu trafiğe açmak amacıyla görevlendirilen ve bu amaçla çalıştırılan araçlar,

f) Afetlerde, kazalarda ve alarm sırasında sivil savunma hizmetlerinde görevli bulunan araçlar,"

MADDE 28.- 2918 sayılı Kanunun 74 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Yaya ve okul geçitlerinde geriye doğru beş yıl içerisinde asli kusurlu olarak yaralanmalı trafik kazasına sebebiyet veren sürücülerin birinci defasında üç ay, ikinci defasında altı ay, üçüncü defasında ise iki yıl süreyle mahkeme kararıyla sürücü belgeleri geri alınır. Üçüncü defasında bu sürücüler ayrıca sürücü davranışlarını geliştirme eğitimine tabi tutulurlar, eğitimi başarıyla tamamlayanların belgeleri süresi sonunda iade edilir.

Yaya ve okul geçitlerinde alkol ve aşırı hız nedeniyle trafik kazasına sebebiyet verenlerin sürücü belgeleri ise mahkeme kararıyla iki yıl süreyle geri alınır. Bu sürücüler ayrıca sürücü davranışlarını geliştirme eğitimine tabi tutulurlar, eğitimi başarıyla tamamlayanların belgeleri süresi sonunda iade edilir."

MADDE 29.- 2918 sayılı Kanunun 75 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 75.- Okul taşıtlarının "DUR" işaretini yaktıkları hallerde bütün araçların durması, bu işaretin sadece öğrencilerin binmeleri ve inmeleri sırasında ve yönetmelikte belirtilen hallerde yakılması zorunludur. Okul taşıtlarına bindirme ve indirme işlemleri, öğrencilerin karayolunun taşıt yolu kesimini kullanmak zorunda kalmayacakları tarafında ve yaya kaldırımına indirilecek-bindirilecek şekilde yaptırılır.

Okul taşıtlarında aracın taşıma kapasitesine göre her öğrenci için bir emniyet kemeri bulundurulması zorunludur.

Okul taşıtlarını kullanacak sürücülerin, sürecekleri araçları kullanmaya yetki veren en az 3 yıllık sürücü belgesine sahip olmaları ve bu sürücülere, sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması cezasının birden fazla uygulanmamış olması zorunludur.

Okul taşıtlarının çalıştırılmasına, niteliklerine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrası hükümlerine uymayan sürücüler 92 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılır. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse, araç sahibine de 188 Yeni Türk Lirası karşılığı ceza tutanağı düzenlenir. Ayrıca ikinci fıkrada yer alan hükme uyulmaması durumunda araçlar eksiklikleri giderilinceye kadar trafikten men edilir. Üçüncü fıkrada yer alan hükümlere aykırı hareket eden sürücüler ile bunlara araç kullandıranlar 379 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar."

MADDE 30.- 2918 sayılı Kanunun 76 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Işıklı işaret veya bariyerle donatılmamış demiryolu geçitlerini geçmeden önce, yayaların ve sürücülerin durmaları, herhangi bir demiryolu aracının yaklaşmadığından emin olduktan sonra geçmeleri zorunludur."

MADDE 31.- 2918 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu madde hükmüne uymayanlar, üç aydan altı aya kadar hapis ile birlikte 379 Yeni Türk Lirasından 760 Yeni Türk Lirasına kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar. Bu suçun birden fazla işlenmesi halinde her defasında bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası ile birlikte 1.143 Yeni Türk Lirasından 1.904 Yeni Türk Lirasına kadar adli para cezası uygulanır."

MADDE 32.- 2918 sayılı Kanunun 83 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Yalnız maddi hasarla sonuçlanan trafik kazalarının tespiti ve kusur değerlendirme işlemleri, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği veya yetki vereceği gerçek veya tüzel kişiler tarafından yerine getirilir. Bu görevin yerine getirilmesi için, Birlik nezdinde, Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü ile İçişleri Bakanlığından en az daire başkanı seviyesinde birer üye ile Birliği temsilen en az genel sekreter yardımcısı seviyesinde bir üyeden oluşan bir yönetim komitesi oluşturulur.

Kazaya karışan taraflar arasında düzenlenecek tutanaklar veya formlar da, kaza tespit tutanağı yerine geçer ve bunların değerlendirilmesi kazaya karışan araçların bağlı olduğu sigorta kuruluşlarınca yapılır. Kazaya karışan sürücülerin kendi aralarında anlaşamamaları

veya tutanak düzenlemekten kaçınmaları halinde, kazaya ilişkin tutanak sigorta birliği tarafından yetkilendirilen kişiler tarafından düzenlenir. Bu kişiler kaza yerinde iz ve delil toplayabilirler ve sürücülerin alkol durumunu teknik cihazla tespit edebilirler.

Ancak, gecikmenin mahsurlu olduğu hallerde trafik zabıtası ve genel zabitanın trafik düzeni ve güvenliğine ilişkin yetkileri saklıdır. Ayrıca bu tip kazalarda fiilin başka bir suç oluşturmaması halinde adli kovuşturma yapılmaz ve Türk Ceza Kanunu hükümleri uygulanmaz. Kazalarla ilgili tespit edilen bilgiler derlenerek istatistiki dökümler halinde sorumluluk bölgelerine göre Emniyet Genel Müdürlüğü veya Jandarma Genel Komutanlığına bildirilir. Bu madde hükmünün uygulanmasına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 33.- 2918 sayılı Kanunun 84 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Trafik kazalarında kusurların tespiti ve asli kusur sayılan haller:

Madde 84.- Trafik kazalarında;

a) Araç sürücüleri;

1) Tek yönlü karayollarına ters yönden girme, bölünmüş karayollarında ise karşı yönden gelen trafiğe ait taşıt yoluna ve bağlantı yollarına girme,

2) Önlerinde giden araçları yönetmelikte belirtilen güvenli ve yeterli bir mesafeden izlememe,

3) Geçme yasağı olan yerler ile geçme kurallarını ihlal etmek suretiyle geçme,

4) Doğruyu değiştirme manevralarını yanlış yapma,

5) Şeride tecavüz etme,

6) Kavşaklarda ilk geçiş önceliğine uymama,

7) Kaplamanın dar olduğu yerlerde geçiş önceliğine uymama,

8) Manevraları düzenleyen genel şartlara uymama,

9) Yerleşim birimleri dışındaki karayolunun taşıt yolu üzerinde, zorunlu haller dışında park etme veya duraklama ve her iki durumda da gerekli tedbirleri almama,

10) Park için ayrılmış yerlerde veya taşıt yolu dışında kurallara uygun olarak park edilmiş araçlara çarpma,

11) Tırmanma şeritli yollarda her iki yönde en sol şeride geçme, iniş yönünde geçme kurallarını ihlal etmek suretiyle geçme,

b) Yayalar;

1) Yüz metre mesafe içerisinde yaya alt veya üst geçidinin bulunmasına rağmen bu tesisler yerine taşıt yolundan karşıya geçme,

2) Yüz metre mesafe içerisinde trafik zabıtası veya görevli bir kişi ya da ışıklı trafik işaretleri ile kontrol edilen kesimler yerine taşıt yolundan karşıya geçme,

3) Yaya geçişlerinin fiziki yapılarla engellendiği kesimlerden geçme,

c) Araç sürücüleri ve yayalar; kırmızı ışıklı trafik işaretinde veya yetkili memurun dur işaretinde geçme,

hallerinde asli kusurlu sayılırlar.

Ancak, kazada bu hareketlerden herhangi biri, kazaya karışan araç sürücülerinden birden fazlası tarafından yapılmış veya kaza bu hareketler dışında kurallarla, yasaklamalara, kısıtlamalara ve talimatlara uyulmaması nedenlerinden doğmuşsa, karayolunu kullananlar için kusur oranı yönetmelikle düzenlenen esaslara göre tespit edilir.

Kazaların tahkikinde yukarıda sayılan asli kusurlardan hiçbirinin bulunmadığının tespiti halinde, kazaya neden olduğu belirlenen kural ihlali asli kusur sayılır."

MADDE 34.- 2918 sayılı Kanunun 85 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, motorlu aracın işleteni bu zarardan sorumlu olur. Ancak, motorlu aracın bir teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen biletle işletilmesi halinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, doğan zarardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar."

MADDE 35.- 2918 sayılı Kanunun 91 inci maddesinin dördüncü fıkrası madde metninden çıkarılmış ve 7 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu madde hükmüne uymayanlar 92 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılır."

MADDE 36.- 2918 sayılı Kanunun 93 üncü maddesinin birinci fıkrasına "Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan, sigorta tarifelerini serbest bırakmaya yetkilidir." cümlesi eklenmiştir.

MADDE 37.- 2918 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 94.- Sözleşme süresi içinde işletenin değişmesi halinde, sigorta sözleşmesi, işletenin değiştiği tarihten itibaren 10 gün sonra münfesh olur.

Sigorta teminatı, yeni işleten için herhangi bir işleme gerek kalmaksızın feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçerlidir.

Sigorta şirketinin işletenin değiştiği tarihe kadar hak kazandığı prim gün esasına göre tespit edilir ve fazlası sigorta ettirene geri verilir.

Bu madde hükmüne uymayanlar 45 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılır."

MADDE 38.- 2918 sayılı Kanunun 98 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Zarara sebep olan aracın bilinmemesi veya geçerli bir zorunlu mali sorumluluk sigortasının bulunmaması veya zorunlu mali sorumluluk sigortasını yapan sigortacının mali bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflas etmesi veya çalınan aracın işletenin sorumlu tutulamaması hallerinde, birinci fıkrada belirtilen giderler, 108 inci maddede öngörülen Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı tarafından ödenir."

MADDE 39.- 2918 sayılı Kanunun 101 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanunda öngörülen zorunlu mali sorumluluk sigortası, ilgili branşta ruhsatı olan sigorta şirketleri tarafından yapılır. Bu sigorta şirketleri zorunlu mali sorumluluk sigortasını yapmakla yükümlüdürler."

MADDE 40.- 2918 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yarış düzenleyicilerinin, yarışa katılanların ve yardımcı kişilerin, yarış esnasında üçüncü kişilere karşı olan sorumluluklarını karşılamak üzere bir mali sorumluluk sigortası yaptırmaları zorunludur. Bu gibi yarışlara izin vermeye yetkili olan makamın talebi üzerine Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan durum ve şartlara göre en az sigorta tutarlarını belirlemekle görevlidir. Motorlu araçlar için yapılacak sigortalarda en az sigorta tutarları zorunlu mali sorumluluk sigortasındaki tutarlardan az olamaz."

MADDE 41.- 2918 sayılı Kanunun 106 ncı maddesindeki "milli sigorta şirketlerine" ibaresi "Türkiye'de faaliyet gösteren sigorta şirketlerine" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 42.- 2918 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"d) 107 nci maddenin son fıkrasında öngörülen durumlar için."

"Hazine Müsteşarlığı sigortalıların hak ve menfaatlerinin korunmasını teminen gerekli her türlü tedbiri almaya yetkilidir."

MADDE 43.- 2918 sayılı Kanunun 114 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 114.- Bu Kanunda yazılı trafik suçlarını işleyenler hakkında; Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı personeli ile Karayolları Genel Müdürlüğü'nün il ve ilçe kuruluşlarında görevli ve yetkili kılınmış personeli ile kendi sınırları içinde büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu 50 binin üzerindeki belediyelerin trafik görevlilerince trafik suç veya ceza tutanağı düzenlenir.

Birden fazla trafik suçunun bir arada işlenmesi halinde her suç için ayrı ceza uygulanır.

Yargı yetkisine giren suçla ilgili tutanağın bir sureti ilgili mahkemeye 7 iş günü içinde gönderilir.

Trafik ceza tutanaklarının bir sureti ilgisine verilir. İkinci sureti ise tahsil edilmek üzere 7 iş günü içinde Maliye Bakanlığınca belirlenecek birime veya kuruma gönderilir.

Bu maddenin uygulanmasına dair esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Trafik para cezaları kredi kartı ile de ödenebilir, bu durumda ayrıca tutanak düzenlenmez. Kredi kartı ile yapılan tahsilatın saymanlık hesaplarına aktarılma süresi ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar İçişleri ve Maliye bakanlıklarınca belirlenir."

MADDE 44.- 2918 sayılı Kanunun 118 inci maddesinin yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sürücü belgeleri geri alınanlardan, geri alma süresi içinde araç kullananlar ile sürücü belgesi geri alınması gerekirken herhangi bir sebeple geri alınamayanlardan araç kullandığı tespit edilenler, bu Kanunun 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına göre cezalandırılırlar."

MADDE 45.- 2918 sayılı Kanunun 120 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 120.- Bu Kanunda yazılı sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınmasında zaman aşımı süresi dört yıl, para cezalarında zaman aşımı süresi beş yıldır."

MADDE 46.- 2918 sayılı Kanunun 125 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 125.- Milli Eğitim Bakanlığınca, okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında ders programlarına eğitim amacı ile zorunlu uygulamalı trafik dersi ve ilk yardım dersi konulur. Bu dersler için yeterli öğretmen bulunmaması halinde valilik ve kaymakamlıkça en az 2 yıllık yüksek öğrenim görmüş ve bu konuda eğitim almış kamu görevlileri görevlendirilebilir.

Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yayın yapan ulusal, bölgesel, yerel radyo ve televizyonlar, 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun gereğince yapacakları haftalık eğitim programlarının en az 30 dakikasını trafik eğitimi ile ilgili programlara ayırmak zorundadırlar. Eğitim programları, günün 18.00-22.00 saatleri arasında yayınlanır. Bu fıkra hükümlerine uymayan ulusal, bölgesel, yerel radyo ve televizyonlar hakkında 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesindeki birlik ve er eğitimi merkezlerine eğitim amacı ile yeteri kadar trafik dersi konulması Genelkurmay Başkanlığınca düzenlenir."

MADDE 47.- 2918 sayılı Kanunun 131 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Araç tescil ve sürücü belgesi işlemlerinde kullanılan belgelerin ve plakaların basılması ve kullanıma sunulması:

Madde 131.- Araç tescil ve sürücü belgesi işlemlerinde kullanılacak belgeler trafik tescil kuruluşlarınca; motorlu taşıtlar sürücü kurslarında kullanılacak defter ve belgeler ise Milli Eğitim Bakanlığınca bilgisayar ortamında talep sahiplerinin kullanımına sunulur. Bu belgelerin şekil ve ebatları yönetmelikte belirtilir.

Tescil plakaları Şoförler Odalarınca temin edilerek araç sahiplerine satılır. Trafik tescil plakalarının araç sahiplerine satış fiyatı, maliyeti dikkate alınarak, İçişleri, Maliye ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir. Araç sahiplerinden, belirlenen fiyatın üzerinde ücret, bedel, hizmet bedeli, katkı payı, kâr payı, bağış, vb. adlar altında başkaca herhangi bir tahsilat yapılamaz. Bu fıkra hükmüne aykırı hareket eden Oda yetkilileri bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası ile birlikte 1143 Yeni Türk Lirasından 1904 Yeni Türk Lirasına kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanunu kapsamına giren tescil ve trafik belgeleri ile sürücü belgeleri, İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca bastırılır ve dağıtımı yapılır. Tescil ve trafik belgeleri ile sürücü belgelerinin değerli kâğıt bedelleri tescil birimlerince tahsil edilerek Maliye Bakanlığına ödenir."

MADDE 48.- 2918 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ek Madde 2.- Mevzuat hükümlerinde belirtilen çalışma şekil ve şartlarına uymaksızın veya yetkili mercilerden izin almaksızın yolcu taşımacılığı yapanlar ile tescil ve trafik belgesinde gösterilen maksadın dışında araç kullananlar ve kullanılmasına izin veren araç sahipleri 379 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar ve bu araçlar 15 gün süre ile trafikten men edilirler."

MADDE 49.- 2918 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sürücülerin trafik kurallarına uyup uymadığını tarafsızca denetlemek ve çözüm üretici önerilerde bulunmak üzere, uygun görülen belli kriterlere sahip kişilere, illerde, trafik odaklı kurulan sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılarak Karayolu Trafik Güvenliği Kurulunun önerisi ve İçişleri Bakanının onayı ile valilerce fahri trafik müfettişliği görevi verilir. Fahri trafik müfettişlerinin kimlikleri gizli tutulur."

MADDE 50.- 2918 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

"EK MADDE 15.- Noterlerce satış veya devir işlemi görmüş araçların trafikte ve vergi kaydında maliki olarak görünen eski sahipleri, noterlikçe düzenlenen satış belgesi ile tescil kuruluşuna müracaat ettiklerinde, alıcı ile birlikte müracaat veya muvafakati aranmaksızın, noter satış belgesinde görünen alıcı adına tescili yapılır ve eski sahibi adına yapılmış bulunan

tescil işlemi noter satış senedi tarihi itibarıyla silinir. İşlemi sonuçlandıran tescil kuruluşu, satıcının ve alıcının motorlu taşıtlar vergisi kaydının bulunduğu vergi dairesine yazılı duyuruda bulunur ve vergi kaydı yeni alıcı adına devredilir. Noter satış senedi tarihinden sonra tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi, trafik para cezaları geçiş ücreti ve idari para cezaları ile gecikme zamları ve faizleri yeni alıcıdan tahsil edilir. Bu madde hükmüne göre vergi dairesi kayıtlarında yapılacak işlemlerde tarh ve düzeltme zamanaşımı hükümleri dikkate alınmaz. Tahsil zamanaşımını kesen ve durduran sebepler geçerliliğini korur. Bu madde uyarınca yapılan işlemlerden önce araca ait olup tahsil edilmiş olan motorlu taşıtlar vergisi ve diğer kamu alacakları, mükerrer ve fazla tutarlar hariç, red ve iade edilmez; bu tahsilatlardan motorlu taşıtlar vergisi ve gecikme zamları, alıcıdan tahsili gereken motorlu taşıtlar vergisi ve gecikme zammına mahsup edilir. Bu madde uyarınca alıcı adına aracın tescil edilebilmesi için aracın tescil kaydında kısıtlayıcı herhangi bir şerhin bulunmaması şarttır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri ve Maliye bakanlıklarınca tespit edilir.

EK MADDE 16.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sürücü belgesi sahibi olanlar ile sürücü sertifikası bulunan veya sürücü kurslarına kayıt yaptırmış olanların alacakları;

- a) A1 Sınıfı Sürücü Belgeleri A1,
 - b) A2 Sınıfı Sürücü Belgeleri A,
 - c) B Sınıfı Sürücü Belgeleri D1 ve f,
 - d) C Sınıfı Sürücü Belgeleri C, D1 ve f,
 - e) D Sınıfı Sürücü Belgeleri C+E, D1+E ve f,
 - f) E Sınıfı Sürücü Belgeleri C, D ve f, (28.4.1997 tarihinden öncekiler ayrıca B+E, C+E, D+E),
 - g) F Sınıfı Sürücü Belgeleri f,
 - h) G Sınıfı Sürücü Belgeleri g,
 - ı) H Sınıfı Sürücü Belgeleri h,
- Sınıfı Sürücü Belgeleri ile değiştirilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla verilmiş olan ve Bu Kanuna göre değiştirilmesi zorunlu olan sürücü belgelerinin değiştirme işlemlerinden harç alınmaz. Değiştirme işlemleri üç yıl içinde tamamlanır. Bu işlemlere ait esas ve usuller İçişleri Bakanlığınca belirlenir. Belirtilen süre içerisinde değiştirilmeyen sürücü belgeleri değiştirilinceye kadar geçersiz sayılır. Süresi içinde değiştirilmeyen sürücü belgeleri ile araç kullanan sürücülere 45 Yeni Türk Lirası para cezası uygulanır.

EK MADDE 17.- Bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerin tescil hükümlerince hurdaya ayrılan araçlar trafikte kullanılamaz.

Bu madde hükmüne aykırı olarak kullanıldığı tespit edilen araçlar trafikten men edilir ve bu aracı kullanan sürücüler 379 Yeni Türk Lirası para cezası ile cezalandırılırlar. Sürücü aynı zamanda araç sahibi değilse, araç sahibine de 475 Yeni Türk Lirası ayrıca işleyen veya teşebbüs sahibine de 760 Yeni Türk Lirası karşılığı ceza tutanağı düzenlenir.

Bu madde hükmünce trafikten men edilen araçlar, milli emlak müdürlüklerine veya Maliye Bakanlığınca belirlenecek birime veya kuruma teslim edilerek ilgili mahkemelere müsadere için sevk edilir.

EK MADDE 18.- Bu Kanun ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında trafik zabıtasınca tutulacak suç, ceza ve ihlal tespit tutanakları ile bu Kanunlara göre yapılacak iş ve işlemlerde kullanılan tutanaklar elektronik ortamda da düzenlenebilir."

MADDE 51.- 2918 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 19.- Maddi hasarlı trafik kazalarının değerlendirilmesinde yetkili kılınan Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği veya yetki vereceği gerçek veya tüzel kişiler, bu konuda gerekli teşkilatlanmalarını, araç tekniği, yol bilgisi, trafik mevzuatı konularında personel istihdam ve eğitimini 3 yıl içerisinde tamamlamak zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 20.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce edinilmiş ve çeşitli sebeplerle tescili yapılmamış olan tarımda kullanılan lastik tekerlekli traktörler ile motorlu bisiklet ve motosikletlerin tescil işlemleri bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde tamamlanır. Bu araçların 1.8.2002 tarihinden önce (bu tarih hariç) iktisap edilmiş olmaları şartıyla, ilk tescil işlemlerinde özel tüketim vergisi aranılmaz. Yapılacak tescil işlemlerine ilişkin diğer esas ve usuller İçişleri Bakanlığınca belirlenir."

MADDE 52.- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler bir yıl içerisinde yürürlüğe konulur.

MADDE 53.- 2918 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin ikinci paragrafı ile (b) bendinin son paragrafı; 53 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) numaralı alt bendi; 116 ncı maddenin son fıkrası ile ek 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 54.- Bu Kanunun 32 nci maddesi yayımı tarihinden 3 yıl sonra, diğer maddeleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 55.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>Recep</i>	<i>Tayyip</i>	
<i>Erdoğan</i>		
Başbakan		
Dışişleri Bak.	ve Devlet Bak. ve Başb.	Devlet Bak. ve Başb.
Başb. Yrd. V.	Yrd.	Yrd.
<i>S. Güçlü</i>	<i>A. Şener</i>	<i>M. A. Şahin</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.
<i>B. Atalay</i>	<i>A. Babacan</i>	<i>K. Tüzmen</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>G. Akşit</i>	<i>K. Tüzmen</i>	<i>C. Çiçek</i>
Millî Savunma	İçişleri Bakanı	Maliye Bakanı
Bakanı		
<i>M. V. Gönül</i>	<i>A. Aksu</i>	<i>K. Unakıtan</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskân	Sağlık Bakanı
	Bakanı	
<i>H. Çelik</i>	<i>Z. Ergezen</i>	<i>R. Akdağ</i>
Ulaştırma Bakanı	Tarım ve Köyşleri	Çalışma ve Sos. Güv.
	Bakanı	Bakanı
<i>B. Yıldırım</i>	<i>S. Güçlü</i>	<i>M. Başesgioğlu</i>
Sanayi ve Ticaret	En. ve Tab. Kay.	Kültür ve Turizm
Bakanı	Bakanı	Bakanı
<i>A. Coşkun</i>	<i>M. H. Güler</i>	<i>E. Mumcu</i>
	Çevre ve Orman	
	Bakanı	
	<i>O. Pepe</i>	